

**k
a
t
o
l
i
s
k
i**

misiones

catolicas

**m
i
s
i
j
o
n
i**

7

1976

TEOLOGÍA „AFRICANA“?

Del discurso de mons. Giovanni Benelli
en la inauguración de la facultad de teología en Abidjan, Africa.

“La apertura de esta facultad de teología —hizo notar mons. Benelli— es un testimonio de la profunda confianza del Santo Padre en el continente africano y en las comunidades eclesiales que aquí se han formado; y esta confianza se basa en la unidad y en la colegialidad que rige y anima la vida de la Iglesia y hacen, ciertamente, que las Iglesias particulares estén unidas a la Iglesia de Roma mediante una comunión vital, formando juntas la Iglesia católica”. La Iglesia no existe allí donde no se da el estrecho lazo que debe unir a los obispos con el Romano Pontífice, donde no se realiza una verdadera comunión entre las Iglesias particulares y la de Roma. En cambio, donde se profesa la pertenencia a la verdadera Iglesia, se da también —y ésta es una consecuencia que se impone como una necesidad ontológica— la comunión con Roma, con el Sucesor de Pedro, principio y garante de la unidad eclesial.

Esta exigencia de unidad del Cuerpo místico que es la Iglesia, no se opone, sin embargo, a una sana exigencia de **autenticidad**.

En el momento de precisar la naturaleza de esta autenticidad, mons. Benelli se ha preguntado si ésta incluye también la posibilidad de una “teología africana” de que se habla a veces, es decir, de una teología propia del pueblo africano, tan rico en cultura y en grandes tradiciones.

A este respecto, el celebrante ha recordado, ante todo, qué es la teología y su relación directa con la fe y con Cristo. El mensaje cristiano —ha dicho entre otras cosas— tiene un contenido permanente e inmutable, que es universal. Bajo este aspecto, está claro que no puede haber una “teología africana”, igual que sería absurdo hablar de una fe africana o de un Cristo africano. En efecto, Cristo no está ligado a ninguna nación, ni su Evangelio vinculado de manera exclusiva, a ningún pueblo o cultura.

Por lo tanto, el hombre africano, al acoger el mensaje de Cristo, debe abandonar todo aquello que, en lo esencial, es incompatible con la fe cristiana; y esto, a causa de la naturaleza divina del mensaje de Cristo, que es una llamada a creer y a vivir la fe de tal modo, que acompañase a ella toda la vida.

Mas esto no significa, ciertamente, que al anunciar el mensaje de Cristo se pueda ignorar el mundo al cual se debe llevar o la cultura en que el cristianismo debe ser vivido. Las verdades eternas e inmutables del Evangelio han de ser aplicadas a las circunstancias concretas de la vida, conforme a las necesidades de los distintos oyentes.

“Se trata — ha dicho mons. Benelli— de presentar a Africa las verdades eternas, reveladas por Dios mediante Cristo, de una forma acorde con la mentalidad, con la cultura y con el talento de sus pueblos, pero haciendo comprender también que se trata de verdades inmutables, predicadas por Cristo para salvación de todo el hombre y de todos los hombres”.

(Sigue.)

BODIMO VESELI!

Samo, da se Kristus oznanja! Sv. Pavel, apostol narodov, je zapisal to besedo. Ni mu šlo za osebno veličanje, šlo mu je za Kristusa. Zato ni bil zavisten, če so drugi imeli uspehe. Ni bil žalosten, če so dobro delali drugi in drugod kot on.

Sicer pa je po sebi razumljivo, da je to drža vsakega pravega kristjana, še celo vsakega apostolskega delavca, pa naj bo kjerkoli.

Zato se toliko bolj čudno slišijo ali berejo besede:

Škoda fanta, da gre v misijone.

Škoda duhovnika, tako dober dušni pastir bi bil, pa gre v misijone.

Škoda denarja. Tako bi ga rabili za gradnjo prosvetnega doma.

Pa so ga dali za misijone. Škoda. . .

Sv. Pavel bi se ob takih besedah vprašal: ali je to mogoče? Ali je mogoče biti tako ozkosrčen kristjan, tako majhen, tako vase zaljubljen, tako egoističen, pa četudi je ta egoizem pobarvan z ljubeznijo do lastne ustanove, do lastnega naroda?

Veseliti se vsakega drobca resnice, veseliti se vsakega drobca dobrote, to je krščansko. Zato so taki pojavi med nami samo prilika za izpraševanje vesti: ali ni v naši mentaliteti nekaj narobe?

Zdaj človek toliko bolj razume, kar je v svoji poslanici vzgojiteljem pisal kardinal Garrone, prefekt kongregacije za katoliško vzgojo: „Ali se pravi zares biti apostol v smislu božje volje in Cerkve, če kdo hoče biti to, a zapre svoja stremljenja v meje ozkega domačega geografskega in sociološkega obzorja? Če odpremo duše mladih perspektivi vesoljnega odrešenja, torej misijonski dejavnosti v najbolj pravem pomenu besede, jim nudimo jamstvo proti poplitvenju in omejitvam, zaradi katerih bi oni prvi morali trpeti.“ Kardinal jasno izjavi: „Misijonska usmerjenost je bistvena lastnost prave verske vzgoje.“

Kolikokrat se je ravno med nami Slovenci ponavljalo: sentire cum Ecclesia – Čutiti s Cerkvijo. Ali je postala to le puhla fraza, če s tesnobo štejemo vrste redkih misijonarjev, v strahu, da bo narod na izgubi zaradi tega, ker oni gredo v misijone. Zakaj nas je strah, če dobri verniki, ki se zavedajo svojega misijonskega poslanstva, dajejo vsakršno oporo mladim idealistom? Ali to ne priča, da smo si ozkosrčno v popačeno krščanstvo prikrojili evangelijsko, cerkveno miselnost in koncilsko širino. Ni samo osebni egoizem nekaj, kar nasprotuje božjemu duhu. Božjemu duhu je nasproten tudi kolektivni egoizem.

Znajmo biti veseli vsega, kar se dobrega stori doma ali kjerkoli po svetu. Bodimo veseli mladih idealistov, ki gredo v misijone, saj jih pri vsej dobri volji ne zberemo niti za en procent. Pa bodimo veseli tudi vsega dobrega, kar za narod ali kogarkoli stori ostalih 99 procentov mladih ljudi.

F. S.

VZGOJA IN MISIJONI

KARDINAL GARRONE,

prefekt kongregacije za katoliško vzgojo

(Iz Misijonskega lista slovenskih škofij februarja 1976.)

UVODNE MISLI

Preden bom prišel k jedru svojega predmeta, bi rad izrazil nekaj predhodnih misli, ki so po mojem izredno važne.

V resnici danes misijonsko delo z raznih strani ogrožajo ali spravljajo v nevarnost ideje, proti katerim se slabo borimo ali pa se jim celo ne upremo, ki pa bi mogle misijonski dejavnosti vzeti vsak *raison d'être*, če bi se jim posrečilo, da bi se uveljavile.

Ko rečem „misijonsko“, seveda razumem besedo točno v tistem pomenu, kakor jo je uporabila Cerkev v svojem koncilu v odloku „Ad Gentes“. Gre torej za misijone, v množini, in ne za misijon v nedoločnem smislu, ki tako često služi kot pretveza za to, da zabriše običajni smisel te besede.

Lahko se mi zdi pokazati, da je integracija misijonske dimenzije v vzgoji mladega kristjana ali otroka nujna. Nasprotno, če je pa ni, je ta vzgoja ogrožena v korenini. Toda prav tako mislim, da se pojavlja ta dimenzija danes kot zelo primerna, kajti v zavesti mladih in otrok srečuje očitno pripravljenost. Tako vzgoja, ki hoče mimo nje, ne samo da ni več v ravnotežju, ampak je celo težja.

Še dve misli:

Prva se tiče upravičenosti misijonskega duha v vzgoji. Mogli bi si zares reči, da je stvar urejena, ker je koncil o tem na dolgo in široko govoril. Res je že od njegove osnovne konstitucije o Cerkvi (ki je srce koncila), misijonski značaj Cerkve močno poudarjen. Takoj spočetka tako izražen princip je pozneje na široko razvit v odloku, ki se tiče prav misijonov.

Zdelo bi se torej, da je vse doseženo. Proti vsemu pričakovanju pa so danes ljudje – in celo dosti jih je –, ki odkrivajo v koncilskih dokumentih dokaze, ki naj bi pokazali, da so misijoni odslej odveč. Da bi zanikali misijonsko nujnost, se protislovno sklicujejo na koncil, ki se je na različne načine potrudil, da bi povedal nasprotno.

To utemeljujejo ob 2. poglavju „Lumen Gentium“, ki govori o božjem ljudstvu in trdi, da je v vsaki človeški zavesti prisotna vsaj daljna priprava na vero in odrešenje. Ni duše, v kateri Bog ne bi pripravljaj tal za vero, ni sprejemljivega videza verskega življenja v kakršni koli veri, ki bi ne bil na nek način znamenje prisotnosti in vsaj daljnega delovanja Previdnosti. Od tod hitro pridemo do misli, da misijoni nimajo več smisla: vsaka vera, naj bo katerakoli, danes lahko zadostuje, da pride človek do tistega, kar ga more zveličati. Če tako sklepanje trdi, da se naslanja na koncil, je še enkrat protislovno. Koncil je res izjavil, in to izrecno, da je pripravljenost, preHITEVAJOČA milost

na delu v vsaki vesti in vsaki veri, ki ni čisto praznoverje. A videl je v tem pripravo in nič drugega. To, da božja beseda ostane, ne more dopustiti nobenega dvoma. 10. poglavje pisma sv. Pavla Rimljanom to dokazuje: Kristus hoče priti do duš po oznanilu. V evangeliju je zahteva po poučevanju. To je pogoj za zveličanje: „Kako bodo verovali, če jim nihče ne bo oznanil Kristusa?“ pravi sv. Pavel. V sedanjem redu zveličanja smo po božji volji odvisni drug od drugega: besedo, ki oznanja Jezusa Kristusa, posreduje človek. Najti v dejstvu priprave duš razlog, da izključimo to posredovanje, se pravi iti v nasprotno smer kot sv. pismo in koncil. Kristusovo ime morajo v božjem imenu izgovoriti ljudje, da bo vera, ki se dviga iz globine duš, mogla najti odgovor, ki more biti le od Boga samega, in ki izven njega ni zveličanja.

Lahko rečemo, da Bog nadomesti, če nekdo slučajno ni bil deležen človekovega oznanila o njem. To je skrivnost njegove milosti, a mi o tem ničesar ne vemo. Vemo, kar nam je Bog o tem povedal. Vsekakor pa je gotovo eno: četudi bodo zveličani ljudje, ki jim nihče ni prinesel Kristusovega imena, vemo pa, da bo dokazana krivda tistih, ki so razpolagali s to besedo zveličanja in jim je niso prinesli. Moremo misliti, da bo Bog sprejel človeka, ki mu noben misijonar ni govoril o Jezusu Kristusu, toda ne bodo se mogli opravičiti tisti, ki bi mu v Cerkvi morali prinesli Kristusovo ime in tega niso storili: ti bodo sojeni, tudi če bodo oni zveličani.

BOŽJI NAČRT

V čem pa je pravzaprav misijonska dimenzija, o kateri govorimo? Zdi se mi, da vsebuje tri med seboj povezane vidike, ki jih je treba razločevati: en vidik se tiče mišljenja mladih in otrok, drugi njihovega hotenja, tretji pa se bolj tiče dejavnosti.

Kaj pomeni misijonska misel v vzgoji?

Hočemo reči, da krščanska vzgoja ne zasluži tega imena, če se ne potruzi, da bi ljudje odkrili, kako se v vsej širini uresničuje božji načrt za svet. Če hoče biti pristna, si mora zastaviti kot prvi cilj to, da vkuje v duhove – tudi mladih – kar sv. Pavel izraža v prvem pismu Efežanom. Ako hočemo krščansko oblikovati človeka, mu moramo pomagati, da odkrije božji načrt, ki nam ga je Kristus prišel razodet, načrt, ki se je pripravljval skozi stoletja in ki je v naši sredini dobil določeni izraz v Kristusu. Vzgajati človeka se pravi odkriti mu to in pomagati, da sprejme. Vzgoja bo krščanska le, če se ji posreči, da bo kdo prišel do to veselje obsegajoče misli, do takega nazora o svetu v njegovi sedanosti in bodočnosti. Posredovati vero se pravi uvesti nekoga v to vzdušje. Naša veroizpoved ni serija zaporednih stavkov, ampak je za naše mišljenje in našo besedo primerno izražanje tega božjega načrta. To je dobro porabno besedilo o poti božje ljubezni od stvarjenja do potopitve v Boga. Naš Credo ni v tem, da verujemo v to in še ono, ampak da verujemo v celotni božji načrt, katerega zaporedne stopnje uresničitve veroizpoved kliče v spomin.

Prav tako pa, ali se pravi učiti krščansko moralno kaj drugega kot pokazati, kako in v kakšnih pogojih se človeška svoboda in človeška

volja vpletata v ta načrt? Krščanske morale ne moremo razumeti izven te perspektive. Na to je koncil sam izrecno spomnil, ko je zahteval, naj morala spet dobi stik s svojimi viri. Prvo poglavje „Lumen Gentium“ nas sooča s tem božjim načrtom, kakor je v Cerkvi dejansko uresničen. Da bi sprejel svoj načrt in pridružil ljudi svojemu lastnemu življenju, jih je Bog zajel, ne osebno, ampak vse skupaj in na nek način enega po drugem. To prvo poglavje je najboljša razlaga misijske usmerjenosti Cerkve prav iz vira. Nekoga krščansko vzgojiti se pravi pomagati mu, da se vključi v to smer. Vemo, da je koncil močno pretresel vest škofov, ko je zavrnil misel, da je njihova odgovornost ozko zaprta v določen zemljepisni krog, tako da bi moral škof upoštevati meje. Koncil je močno poudaril, da škof ni samo škof nekega kraja, ampak je preko svoje določene odgovornosti v nekem kraju odgovoren za odrešenje sveta, član zbora, ki ga ni mogoče razkosati in čigar poglavar je obenem tudi simbol njegove enotnosti.

Zato misijsko delo temelji bistveno na škofovem delovanju. A če to delovanje hoče ostati misijsko, mora čutiti, da je skupno (kolegialno), in najti v Petrovem nasledniku svoj simbol in posvetitev. Odvisnost od Rima, odvisnost od škofa sta dopolnilna elementa v pristnem misijskem delu.

Tako se misijska usmerjenost pokaže kot bistvena lastnost prave verske vzgoje. Ne moremo je v njej imeti za nekaj postranskega. Misijski smisel mora stopiti na površje. Bog nam daje tako pojmovanje svojega načrta in odrešenja sveta, da je v njem misijski vidik vpisan kot osnovan.

Ali smemo misliti, da je na slabšem tisti, ki v vzgojo vključuje misijsko misel? Če se mu zdi le zunanji in postranski sestavni del, brez dvoma. Če pa mu je bistveno važna, mislim, da je pri vzgoji mladih na boljšem kakor kdorkoli danes. Tisti, ki imamo z njimi opraviti, so neprimerno bolj dovzetni za vesoljni splošni načrt odrešenja ljudi kot včerajšnja generacija. Mogli bi se pa nasprotno pokazati nesprejemljivi za verski nazor, ki bi hoteli vero zožiti na posamezne umske ali moralne stavke, četudi bi bili zelo visoki ali zelo plemeniti. Misijski vidik daje vzgoji korenito enovitost in vesoljnost. Individualistični vidik odrešenja, ki bi ga rad imenoval leni vidik, se upira zavesti današnje mladine, katero pretresa odkrivanje krivice in zla v svetu. Zanj je sprejemljiva le vera, o kateri že na prvi pogled mislijo, da se zanima za vse, kakor da ne bi hotela prikrajšati najmanjšega za dobrine spoznanja Kristusa in odrešenja. Po drugi strani pa pridemo tu prav v polno življenje Cerkve, v živo vzdušje, ki je prav njej lastno. Povezani smo z vsemi, ki so v teku 20 stoletij nositelji te resničnosti in jo doživljajo. Vznemirja nas ugotovitev, da pogosto v katehezi skoro popolnoma majka ta živa vera Cerkve. Učiti otroke, kaj se pravi biti kristjan, ne da bi omenili tiste, ki so bili kristjani, je vzgojno nesmiselno. Često nam prihaja na misel beseda sv. Frančiška Saleškega, ko govori o le razumskem poučevanju in primerja teoretično podajanje v formulah in podajanje po življenju svetnikov. Pravi, da je med enim in drugim taka razlika kot med glasbo na papirju in

petjem. Če skrbimo za misijonski vidik v vzgoji, srečujemo pravo življenje Cerkve in pred duha otrok na postavljamo idej, ampak resnične ljudi, ki jih lahko navdušijo, potegnejo za seboj. Razlaga božjega načrta v povezavi z Charlesom de Foucauld-om ali resničnim misijonarjem je gotovo najbolj normalna, najbolj resnična in najbolj sposobna, da osvoji srce za vero.

VPLIVATI NA SRCE

Pridobiti moramo ne samo duha, ampak tudi voljo, ali kot pravi sv. pismo: srce. Božji načrt moramo ne samo razložiti, ampak moramo doseči, da duša pristane nanj in se volja potruzi, da se vključi vanj. Gre končno za to, da kdo Boga hoče.

Kako naj pridobimo otrokovo voljo za ta božji načrt? Bog ne deluje nikdar nasilno, ampak kliče k pristanku, zato gre za resnično osvojitve „z ostrino meča“, po besedah sv. Pavla. Gre za to, da primerno prikazemo resnico, tako da bo resnica sama osvojila otrokovo zavest.

Ali si ustvarimo kakšne dodatne težave s tem, da vključimo misijonski vidik? Mislim, da je to nasprotno prednost. Duša mladega človeka je danes bolj kot kdajkoli naravno usmerjena naprej. Beseda „življenjski načrt“ je postala domač izraz. Tak načrt ali vsaj potreba po njem je v vsaki otroški duši. Če mu vzgoja ne nudi priložnosti za to, če se zdi, da je njegova krščanska vzgoja v tem, da si prisvoji nekaj resnic, čeprav zelo vzvišenih, je vzgojno delo tako rekoč nemogoče. Nasprotno pa ima prikaz božjega misijonskega načrta, ki je za vero bistveno važen, značaj življenjskega načrta, pokaže se kot razlog za življenje. Ne prikazujemo več samo pojma, dajemo nagibe za življenje. V misijonski ideji je dinamičen faktor, povabilo k akciji: v globini dosežem držo, ki je lastna mladi duši, še ne prenasršeni, „zreli“ ampak ki nasprotno stremi za nečim, za ciljem, ki ga še išče. Lahko se vprašamo, če imajo vidik, o katerem govorimo. Ali se pravi zares biti apostol v smislu božje volje in Cerkve, če kdo hoče biti to, a zapre svoja stremjenja v meje ozkega domačega geografskega ali sociološkega obzorja? Le tu in tam se zanimati za misijone, se pravi priznavati nesprejemljivo omejitev apostolskega načrta, ki je v resnici krščanski. Ker niso odprti v tem smislu, so nekateri sodobni načrti za apostolat v nevarnosti – in to žal ni samo domneva – da jih ponižamo na raven samo človeškega načrta.

Če odpremo duše mladih perspektivam vesoljnega odrešenja, torej misijonski dejavnosti v najbolj pravem pomenu besede, jim nudimo jamstvo proti poplitvenju in omejitvam, zaradi katerih bi oni prvi morali trpeti.

Z misijonsko smerjo v vzgoji smo torej v najprimernejši in najučinkovitejši smeri. Seveda nam ni bolj kot komurkoli drugemu v Cerkvi obljubljen takojšen uspeh. Vemo pa, da delamo v božji smeri in da nič ne bo izgubljeno: vsakdo seje, žanjec hodi za nami. Nihče ne more v Cerkvi misliti, da ima pravico meriti sad svojega dela le po

enem poskusu, toda lahko je prepričan, da njegov trud ni zaman. Vzgojitelj, ki vpiše misijonsko prizadevanje v svoj načrt, je v resnici. Res se morejo posamezniki upirati, vendar ta upor ni upravičen. Na vsak način bi se vzgoja, ki bi ne šla v tej smeri, izpostavljala veliki nevarnosti, četudi bi bila sicer plemenita.

OD BESEDE DO DEJANJ

Ostane še tretji vzgojni vidik: dejavnost. Ni dosti, da samo odpremo mišljenje misijonski perspektivi. Ne zadostuje, da smo pridobili srce in vezali voljo. Treba je človeka pripraviti še do dejanja, t. j. pripraviti nekoga, da na svojem mestu učinkovito izpolni božjo voljo. Dejanje je to, da nekdo nekaj res stori. Akcija je konkretna ali pa je ni. Če ostane v namenu, ostane v sanjski ravni. Vsakdo mora torej razpoznati, kaj je zanj ta božja volja, ki je vedno konkretna in posebna, božja volja v resničnem svetu, katerega del smo. Skratka, problem akcije se staplja s problemom poklica: je v tem, da vemo, kaj Bog hoče od nas in kako naj se tega lotimo, da bo božja volja prešla v dejanje po nas in v kolikor je odvisno od nas.

Vključitev misijonske dimenzije more tu dodati odločilen element. Odkriti božjo voljo v našem življenju, v resnici pomeni končno vedeti, kako se izraža v odnosu do nas splošna božja volja, ki nas vse zadeva. Najprej je treba poznati to splošno voljo. Nihče ne more rešiti problema svojega poklica, če ta problem drugače razume.

Na noben način se misijonski poklic nikdar ne bo zbudil v nekom, ki v njegovi vzgoji ne bo vključen božji načrt. Po drugi strani pa, če se ta načrt jasno odkrije, je nemogoče, da se ne bi pokazali misijonski poklici, t. j. da si nekateri z božjo milostjo ne bi rekli, da se plača dati svoje življenje za to, da se božja beseda širi, in da si ne bi zastavili vprašanja, da bi spoznali – ko iščejo sveta v notranjih in zunanjih znamenjih, ali Bog ne pričakuje tega od njih.

Vzgojitelj, ki oblikuje otroka s tem, da mu odkriva vesoljno obzorje odrešenja, mu odpira edino pot, ki mu bo omogočila, da bo stvarno in prav odgovoril na problem svojega osebnega poklica.

Zdi se mi, da sem dovolj povedal, da bomo prepričani, kako pristna krščanska vzgoja ne more štediti z misijonsko dimenzijo. To bi pomenilo izmaličiti vzgojo v korenini. Kajti misijonska dimenzija ni nekaj postranskega. Če je ni, je vzgoja kompromitirana.

Zato se morajo tisti, ki skrbje za to vključitev, zavedati važnosti svoje vloge. Tu zadevamo prav ob korenine resnične vzgoje. Če bi izločili misijonsko perspektivo, bi vero napačno usmerili.

Nasprotno pa si moramo priznati, da bi se misijonska vzgoja gradila na praznini, če bi pristali na obstoj vzdušja, v katerem nočejo vedeti, kaj je Bog, ne imenovati Kristusa z njegovim imenom, ne imeti dušo za realnost, ki je več vredna kot ves svet zaradi Boga, ki jo je ustvaril, in Kristusa, ki je umrl zanj; vzdušja, v katerem misel na večno življenje ne predstavlja ničesar.

KAKO JE V GHANI

POPISUJE S. SILVA ŽUŽEK

(Nadaljevanje.)

GOSPODARSKI POGOJI

Kot mnoge druge tropične dežele, je tudi Ghana gospodarsko še v razvojnem stanju in ima z njimi mnogo skupnih značilnosti, na primer: Veliko nesorazmerje med poljedelsko delavno silo in drugimi delavci oziroma uslužbenci; vedno večje izčrpavanje zemlje; zelo nizek osebni dohodek; huda borba za preživetje; izvoz surovin je večji kot uvoz; visok naravni prispevek prebivalstva; nizka produktivnost; itd. Ti in drugi činitelji odločilno vplivajo na deželno gospodarstvo.

A kljub temu se more reči, da se je Ghana v primeri z drugimi tropskimi deželami znatno bolj razvila.

POLJEDELSTVO

Ghana je večinoma poljedelska dežela; v tej panogi gospodarstva je zaposlenih nad 62 % prebivalstva. Vsaj 51 % domačih produktov izhaja iz poljedelstva. Najvažnejši pridelek je kakav, ki predstavlja tudi večino izvoza, zato vse deželno gospodarstvo takoj trpi na posledicah, kadar je letina slaba ali ima kakav nizko ceno na mednarodnem trgu.

RUDARSTVO

Domačini so že dolgo let pred prihodom belcev poznali zlata zrna, ki so jih imeli kot denar. Razne raziskave so ugotovile, da ima Ghana ležišča zlata, manganita, aluminija, železa, azbesta, apnenca, marmorja, celo petroleja, raznih soli in asfalta. Vendar so zaenkrat prišli samo do pridobivanja zlata, diamantov, manganita, aluminija, apnenca in soli. Zlati rudniki se hitro izčrpavajo. Ghana bi potrebovala tujega kapitala za načrtno pridobivanje velikih količin aluminija. Blizu morske obale so bogata ležišča petroleja; če bi ga črpali v večji meri, bi zelo dvignili gospodarsko stanje dežele, ker bi ga tudi izvažali.

INDUSTRIJA

Ta panoga je šele v začetnem stanju in nima še pravega vpliva na gospodarsko stanje dežele; vendar statistike kažejo, da je tudi tu nekaj malega napredka.

PREBIVALSTVO

Ker je okoli 45 % prebivalstva mladina pod 14 leti, to po svoje tudi vpliva na gospodarsko stanje dežele: ni dovolj izkušenih in izobraženih starejših ljudi, ki bi učinkovito posegli v razvoj gospodarstva. Tudi so nekateri predeli pregosto naseljeni, drugi preredko.

DRŽAVNE FINANCE

Država nima sredstev za tekoče potrebe in še manj za podvige gospodarskega razvoja. Težko je začenjati z večjimi podjetji in sploh načrti, ki leta in leta ne bodo prinašali dohodka.

Največji javni dohodek je bil vedno kakav in davek na izvoz. V zadnjih letih so uvedli še druge davke: na dohodek, na prodajo, na nepremičnine. Težava je tudi v tem, ker še ne znajo gospodariti z javnimi financami.

Leta 1912 so ustanovili „Komisijo za denarno valuto v Zahodni Afriki“, ki je uvedla lastni denar. Preje so ljudje trgovali s posebnimi školjkami, ki so jim služile kot denar. Leta 1957, kmalu po neodvisnosti, so ustanovili prvo lastno banko, ki je izdajala državni denar „cedis“ (izgovori: sedis) in „pesewas“, ki so centavi. Beseda „cedis“ pomeni školjka. En cedis znotraj dežele valja 1 severnoameriški dolar, kajpada zunaj države cedis nima nobene veljave.

MEDNARODNA TRGOVINA

Najvažnejše načelo pravnega gospodarskega razvoja v mednarodnem trgovanju je načelo plačilnega ravnovesja. To načelo je posebno važno tudi za Ghano, ki je od mednarodne trgovine tako odvisna, saj je samo v letu 1961 mednarodna trgovina znesla 57 % vsega državnega dohodka.

Najvažnejši pridelki za izvoz so kakav, aluminij in mangan; izvažajo tudi nekaj malega tovarniških izdelkov. Uvoz je pa višji kot izvoz. Uvažajo avtomobile, radioaparate, hladilnike, razne blagove, surovine in prehrano kot sladkor, margarino, mleko in meso.

Zgodovina plačilne bilance je zelo zanimiva: Od leta 1950 do 1955 je bila zelo dobra, od tedaj naprej je pa stalno deficitna. Vzrokov za to ni težko najti: življenjski standard se je po proglastitvi neodvisnosti l. 1955 dvignil, kar pa je rodilo nove potrebe, ki jih je moral kriti uvoz. Ghana je hotela doiti druge, višje razvite dežele, a ni imela zato dovolj lastnih sredstev, kar je terjalo posojila, rodilo obresti... Posebno gradnja cest, mostov, jezov, šol, bolnic je terjala velikih sredstev. Med tem je padla tudi cena kakava in je bilo z manjšim izkupičkom težje kriti dolgove. Zato je Ghana začela uporabljati zlato rezervo za kritje izgub.

Kako kaže za bodoče? Od l. 1960 dohodki le prepočasi naraščajo, prebivalstvo se pa množi in ima vedno večje potrebe. Dohodek na osebo je bil l. 1960 do 1969 le 0.2 % do 0.6 %, šele po l. 1969 se je nekoliko začel dvigati.

Državni udar l. 1966 je zaključil dobo slabega gospodarjenja. Da bi rešili državo pred popolnim gospodarskim polomom, je „državni osvobodilni svet“ podvzel različne korake. Svetovna inflacija zadnjih let je dvignila cene izvozu. Vlada je razvrednotila denar za 30 %. Zmanjšali so davek na uvoz, da so omogočili tujemu kapitalu priti v deželo in v njej delovati. Vse to se je kmalu začelo odražati v gospodarskem napredku: Cene so se ustavile, plačilna bilanca je postala ugodnejša, začeli so z javnimi deli za pospeševanje napredka dežele.

S. Silva Žužek (v belem) s sestro in uslužbenci lekarne v Berekumu, ki jo ona vodi.

Kljub temu je posebna gospodarska komisija ugotovila, da napredek v deželi še nima značaja stalnosti in da zato še ni pravega poviška na dohodku na osebo, da potrebe prehitro naraščajo, da poljedelstvo zastaja in da brezposelnost narašča.

Vlada dr. Busia se je zelo trudila, da bi povečala donosnost poljedelstva in s tem lažje krila državne dolgove; a ni ji uspelo in brezposelnost je naraščala.

Leta 1971 so zopet razvrednotili valuto, kar pa prebivalstvu ni bilo po godu in je bilo eden izmed vzrokov za državni udar, ki ga je izvedla vojska 1. 1972, januarja meseca. Sedanja vojaška vlada, ki se je nazvala „Državni osvobodilni svet“, je začela z akcijo lastne zmogljivosti, zato pospešuje poljedelstvo in rudinstvo ter sploh boljšo izrabo lastnega narodnega bogastva. Po štirih letih strogega gospodarskega režima je videti nekaj uspehov, a dežela se še vedno suče v začaranem krogu inflacije.

(Sledi.)

Med hribovci u Indiji

Poroča s. MARIJA SREŠ, Gajarat, India

Študij jezika Gujarati je za menoj. Prav pred veliko nočjo sem položila zadnje izpite z diplomo. S tem je zame tudi konec življenja v mestu in skupaj s študenti. Sicer smo si ob razidu medsebojno obljubili postati MOST MED DEŽELO IN MESTOM in upam, da to ne bo ostalo le pri besedah... Že čez teden dni se bo pokazalo, ko ima priti semkaj 30 študentov, da bomo skupaj s tukajšnjimi kmeti ravnali polja (pokrajina je hribovita in potrebno dosti kopanja in odstranjevanja kamenja ter skal) in kopati vodnjake.

Namen študija je bil, naučiti se v redu jezika in dobiti možnost vključitve v državno službo. Prvo se mi je posrečilo, a drugo ne. Tukaj imamo sicer vaško državno šolo, a ni mesta zame v njej. To je dober znak, da ne smem odjedati kruha domačinom. Pa sem že našla drug izhod za preživljanje...

Skrajna na levisi je s. Marija Sreš, skupaj z dvema sestrotrama in misijonarjem na obisku.

Tu smo trenutno tri sestre, ki nas vidite na priloženi sliki. Živimo med izvirnim plemenom Bhil, na deželi. Naj pripomnim, da so izvorna, oziroma domača plemena zelo različna od hindujcev. Tukajšnji ljudje so vsi kmetovalci. Ne živijo pa v strnjenih vaseh, ampak so raztreseni po vsej dolini in po pobočjih. Kolibe si najrajši postavijo prav na vrhu hriba ali griča. Meni se zdi naš kraj podoben koruznemu storžu, še posebno tedaj, ko se vzpenjam po pobočju in lezem od hiše do hiše; človek nikoli ne ve, koliko jih je na enem storžu.

Moram reči, da se dobro počutim med temi ljudmi, čeprav še nisem prav začela z delom, ampak le opazujem situacijo in spoznavam ljudi. Zde se mi delavni, a so revnejši kot sem si kdaj predstavljala, ko sem bila preje že nekajkrat tu. S kakim trudom, ljubeznijo in upanjem obdelujejo zemljo, na način kot pač znajo, a jim le-ta ne nudi dovolj, da bi zaživel človeka dostojno življenje. (A vzroki so tudi drugje...!) Seveda tu ni nikake mehanizacije pri obdelovanju. A največji problem je pomanjkanje vode. Na najrazličnejše načine se trudijo za izkopavanje vodnjakov, da bi mogli z vodo namakati vsak svoj grič, a so še vedno le redki tisti, ki so se dokopali do vodnjaka. Vodnjaki so pa globoki, vsekani v skalo... Mene je skoraj strah, pogledati do dna; zato še bolj občudujem tiste, ki preživijo dneve, tedne ali pa mesece v globini, iz katere počasi, pa vztrajno pošiljajo košaro za košaro kamenja, gramoz. Da, ti ljudje se res bore za življenje, a so kljub temu in kljub nepismenosti polni dostojanstva, ki se jim odraža v vsem načinu bivanja in zlasti v hotenju biti neodvisni, postaviti se na lastne noge. Prepričana sem, da je moje poslanstvo rasti z njimi v vseh dimenzijah človeka.

Imajo pa ti naši ljudje veliko smisla za skupnost, brigajo se drug za drugega. Danes smo se na primer skupno radovali življenja ob priliki zaroke Kamle in Danijela. Ob takih prilikah povabijo sosede, sorodnike in prijatelje. Tako se nas je zbralo okrog 40. Moški in zaročenec so sedeli zunaj na verandi, me ženske in zaročenka pa v notranjem prostoru. Pili smo čaj in se nam je jezik ravno dobro razvozljal, pa je prišel slavnostni trenutek. Starešina je razložil namen srečanja. Potem je vprašal Danijela, če se želi združiti s Kamlo. Odgovor je bil glasen in odločen „Raži chu“ - „Hočem!“ In Kamla je znotraj pred vsemi isto izjavila. Potem je zaročenec z očetom vstopil v prostor in Kamli podaril saree (bluzo) in dve rupiji, kot je predpisano. Potem ji je nataknil prstan in odšel ven. A takoj se je vrnil z „golom“ - sladkorjem iz sladkornega trsa in ji ga je poklonil celo prgišče. Ona pa mu je vrnila s še večjo mero. To je vse običaj, naprej predvideno. Tudi drugi smo prejeli vsak grudo „gola“ in ga skupno pospravili ter popili še eno skodelico čaja. Dekle mi je zaupalo, da sta se z Danijelom že prej srečala in da ji je všeč; Danijelov pogled in smehljaj je isto pripovedoval. Zmolili smo še skupno in se poslovili ter razšli.

Kdo ne bi bil srečen tukaj? Srce se odpira srcu in izmenjavajo se njegovi darovi, brez merjenja in štetja... Imam pa občutek, da prejemam veliko več kot pa dajem. Molite, da bom znala biti to, kar Bog-Prijatelj hoče od mene, od vseh nas...!

ZGODOVINA MALGAŠKE CERKVE

KRATEK ZGODOVINSKI PREGLED. SPISAL JANEZ PUHAN CM.

Madagaskar slavi stoletnico, kar je katoliškim in protestantskim misijonarjem uspelo zasejati seme krščanstva na tem velikem otoku. Res je, da so bili poskusi pokristjanjenja storjeni že koncem 16. stol., vendar je šele v prejšnjem stoletju malgaška Cerkev v resnici zaživela. Ves ta čas so se misijonarji trudili, sledeč Kristusovemu naročilu: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse narode; krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal; in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“ (Mt. 28, 18-20). Na drugem mestu svetega Pisma podobno naročilo: „Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evanجيلij vsemu stvarstvu! Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan; kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen“ (Mk. 16, 15-16).

Zvesti temu Gospodovemu naročilu, so misijonarji zapustili starše, brate, sestre, prijatelje in domovino ter šli na Madagaskar, da bi Malgašem prinesli luč evangelija. Krstili so nemajhno število Malgašev in se trudili, da bi v njih dušah ohranjali živo krščansko vero. Pred krstom seveda ti domačini niso bili kristjani, kot je še sedaj mnogo Malgašev, ki še niso nič slišali o Kristusu. To so tako imenovani pogani (izraz, ki ga ne gre uporabljati v razgovoru z njimi), se pravi ljudje, ki se ne prištevajo h kristjanom, verujejo pa v Boga Stvarnika. Imajo svojo vero z obredi, ki so jih prejeli od prednikov. Verujejo, da je poleg tega našega, še drug svet. V tem drugem svetu biva Bog in še druga duhovna bitja, ki pa ljudem dostikrat niso preveč naklonjena. Verujejo tudi, da njihovi umrli predniki živijo pri Bogu, zato se k njim velikokrat obračajo v svojih molitvah. Sploh imajo v prednike večje zaupanje kot v Boga.

Torej temu malgaškemu človeku – verniku – se oznanja Kristus. Poglejmo na kratko, kako je to delo oznanjevanja evangelija uspevalo skozi stoletja na Madagaskarju.

Prvi poskusi

Zgodovina nam pravi, da so bili prvi poskusi evangelizirati Madagaskar delo katoliških misijonarjev. To je dejstvo, ki ga priznavajo vsi resni zgodovinarji, ki proučujejo malgaško preteklost. Protestant-skim misijonarjem pa gre čast, da so uspeli krščanstvo zasaditi v glavnem mestu Tananarive, za časa kralja Radama I. (1).

Vpeljevanje krščanstva na Madagaskar ni bilo lahko delo. Cela tri stoletja so potrebovali katoliški misijonarji, da so uspeli vcepiti v srca Imerina (najštevilnejše pleme) krščansko vero leta 1861. Že

(1) "Le ministère pastoral à Madagascar" (1957) str. 19

od začetka so misijonarji naleteli na hud odpor. Prebivalci na zahodni obali in v nekaterih manjših kraljestvih v sredini otoka, kamor so katoliški misijonarji najprej prišli, so v krščanski veri videli nekaj tujega in nadležnega. To je vera, ki ne oznanja nič lahkega. Vmešava se v običaje in navade ter jih hoče spreminjati. Od tistega pa, ki hoče postati kristjan, zahteva pošteno „spreobrnitev“. Rahlja avtoriteto prednikov in z njo združeno stoletno modrost. Obljublja vrednote, ki so težko dosegljive, če že ne nerealne in „neživljenjske“, kot so na primer enoženstvo, nerazvezljivost zakona in Bogu posvečeno devištvo. Res je, da ima zelo lepe obrede, vendar nerazumljive, se zdi, veliko teh krščanskih moralnih načel nima nobene zveze z vero, ki so jo Malgaši prejeli od svojih prednikov.

Po drugi strani pa rojaki misijonarjev, ki so živeli na Madagaskarju, niso dajali prav nič lepega zgleda krščanskega življenja. Bili so pirati, roparji, razuzdanci, spretni politikanti, kolonialisti, če že ne očitni nasprotniki krščanske vere. Namesto da bi krščanstvo podpirali, so bili za njegovo širjenje le ovira. Na splošno Malgaši ne ločijo med misijonarjem in drugimi Evropejci in Američani, ki prihajajo k njim z drugačnimi nameni. Za njih so vsi „vazaha“, tujci. Prihajajo iz istih dežel, istočasno; njihovo delovanje nima nobene zveze z dotedanjimi navadami in načinom malgaškega življenja, torej so vsi enaki in imajo iste cilje.

Tako so nekoč gledali Malgaši na misijonarje. Razumljivo je potem, da je vera prednikov ostala do današnjega dne največja ovira za širjenje evangelija.

Po drugi strani je pa bilo začetno rivalstvo med katoličani in protestanti na Madagaskarju vse prej kot pozitivno za krščanstvo. Namesto da bi živeli in delali složno, so se misijonarji kar naprej zbadali. Protestanti so v svojih časopisih smešili katoliške dogme, katoličani pa so jim vračali z očitkom, da so heretiki.

Kljub vsem oviram so se katoliški misijonarji zavedali, da prinašajo oznanilo, ki je namenjeno vsem ljudem. To je sporočilo odrešenja, ki ga je sam Stvarnikov Sin nekoč pred stoletji prinesel ljudem Palestine in naročil, da ga je treba oznaniti vsem ljudem. Bili so ljudje, ki so misijonarjevemu oznanilu prisluhnili, bili so pa tudi taki, ki so zapirali svoja srca in misijonarja gledali po strani. Večkrat so morali misijonarji zapustiti Madagaskar zaradi slabega ravnanja z njimi, nekajkrat so bili celo izgnani. Politični dogodki in druge težave so postavljali misijonarjem vprašanje o smiselnosti njihovega apostolskega delovanja in dostikrat usmerjali vse njihovo delo.

Konec 16. stoletja

Prvi misijonar, ki je prišel na Madagaskar in ga zgodovina pozna, je bil portugalski dominikanec Janez od Svetega Tomaža. (2) Deloval

(2) Adrien Boudou: La Mission de Tananarive, str. 19

je na področju Boina, na severo-zahodni obali Madagaskarja. Preden je prišel na veliki otok, je že nekaj let živel v Mozambiku in privedel h krščanstvu lepo število domačinov. Torej ni bil novinec pri misijonskem delu. Za časa svojega bivanja na Madagaskarju se je na vse načine trudil, da bi Malgaše pridobil za svojo stvar. Žal so mu delo ovirali predvsem Arabci, ki so se na tem področju vsidrali že prej in imeli velik vpliv na domačine. Poleg domače vere je bil tukaj islam nova ovira za evangelij. ⁽³⁾

Žal nimamo zgodovinskih virov, ki bi nam dali vedeti, kako je Janez od Sv. Tomaža svoje katehumene pripravljali in kakšne metode je uporabljal pri oznanjevanju krščanstva. Vsekakor bil je v poganski sredini, ki je bila močno pod muslimanskim vplivom.

Samo nekaj mesecev po svojem prihodu na Madagaskar (1585), je Janez od sv. Tomaža umrl v pristanišču Boina, po vsej verjetnosti zastrupljen. „Preden je izdihnil, je daroval Bogu svoje življenje za odrešenje naroda, kateremu je oznanjal evangelij. Kristjane, ki so bili ob njem, je prosil, naj ga pokopljejo po običaju Cerkve.“ ⁽⁴⁾

Po njegovi smrti od krščanstva na Madagaskarju ni ostalo nič. Okolje je bilo le preveč pogansko, da bi moglo vzkliti seme krščanstva, ki ga je zasejal prvi misijonar, Janez od sv. Tomaža.

Začetek 17. stoletja

Leta 1613 je italijanski misijonar Mariano skupaj s portugalskimi jezuiti znova poskusil evangelizirati veliki otok. Zopet so začeli na zahodni obali. Manuel d'Almeida in Custode da Costa sta se naselila na področju Anosy (jugo-zahod), v vasi Fanjahira, kjer je bil ta čas za kralja Tsiambany, medtem ko sta Mariano in Antoine d'Azevedo delovala na področju Manambolo, v vasi Sahadia. Ob prihodu so domačini misijonarje lepo sprejeli. Ti so si predvsem prizadevali, da bi si pridobili zaupanje vaških poglavarjev.

Misijonarji se niso zadovoljili le z oznanjevanjem evangelija; učili so ljudi tudi čitati in pisati. Žal so ljudje kmalu opazili, da je krščanska vera zanje pretežka stvar. Tako so vaški starešine v Sahadia misijonarjem prepovedali, da bi govorili o krščanski poroki, ker prepoveduje mnogoženstvo. V Fanjahira je dal kralj misijonarje mučiti in zapreti in hotel jih je zastrupiti. Ko so misijonarji videli, da se z njimi slabo ravna, so leta 1617 zapustili Madagaskar. Vse njihovo dotedanje delo se je zdelo brezuspešno. Pozneje se je Ludvik Mariano še dvakrat vrnil na otok, prvič na področje Boina leta 1620, in drugič v Radamov zaliv leta 1630. Vendar so bili vsi njegovi naporji, da bi ljudi navdušili za krščanstvo, zaman.

Kljub navideznim neuspehom je ta zadnji poskus portugalskih misijonarjev bil le napredek. Uspelo jim je v tem poganskem in muslimanskem okolju ostati dlje časa, kot je bilo to nekoč mogoče Janezu od sv. Tomaža. Še več. Iz Anosy se jim je posrečilo poslati v Indijo

⁽³⁾ "Le Messenger du Coeur de Jésus", letnik 1909-1911, str. 174

⁽⁴⁾ idem, str. 174

(Goa) kneza prestolonaslednika, da bi tam dobil portugalsko izobrazbo in krščansko vzgojo. Po dveh letih bivanja v Indiji je bil knez krščen na ime Andrej in se vrnil v domovino. Misijonarji so upali, da bodo s krščanskim knezom dobili oporo in da bo morda postal celo apostol svojemu narodu. Na žalost ni bilo tako. Ljudje so postajali čedalje bolj sovražni misijonarjem. Mladi knez je kmalu zavrgel krščansko vero in se oprijel poganskih navad svojih starejših bratov. Krščanska načela, ki so mu jih jezuiti v kolegiju Sainte-Foi v Goa vcepljali, niso prodrli do njegove duše.

Tako misijoni v začetku 17. stoletja niso napredovali. Premalo je bilo misijonarjev in klima zanje prehuda. Predvsem se je pa zdel ljudem njihov nauk pretrd. Pogosto so se namreč misijonarji borili zoper nekatere krajevne navade in si tako nakopali jezo domačinov.

Iz pisem in poročil misijonarjev si moremo napraviti približno sliko stanja, v katerem so živeli in delovali.

V pismu, ki ga je pisal iz Mozambika že potem, ko je dokončno zapustil Madagaskar, je Manuel d'Almeida takole zapisal o misijonu v Anosy:

„Namesto da bi nam kralj pomagal pri spreobrnitvi svojih ljudi, je ljudem zabranil, da bi nas poslušali; tistim, ki pa bi hoteli postati kristjani, je zagrozil s hudimi kaznimi. Pod smrtno kaznijo je bilo ljudem prepovedano obiskati nas na otoku Fanjahira, ali pa nam prinesiti živež. Tako smo bili povsem izolirani na tem majhnem otoku od 20. decembra 1616 do aprila 1619, dokler ni prišla ladja iz Goe. Ves ta čas so imeli čarovniki veliko opraviti pred našo hišo, in ko smo v začetku januarja vsi težko zboleli, je bil kralj ves srečen prepričan, da je njegovim čarovnikom le uspelo spraviti nas s poti. V osmih dneh je Simon Cardoze, Portugalec, ki je bil z nami, res umrl. Moje stanje se je slabšalo in oče Custode da Costa mi je podelil bolniško maziljenje. Čez dva dni sem moral dati isti zakrament jaz njemu. Prav tako je bil v kritičnem stanju nek domačin, po imenu Sebastian Mochado, ki je bil tudi z njimi. Kralj se je vsak dan pozanimal, če smo še pri življenju. Rajši molčim o drugih nevšečnostih in tegobah, ki nam jih je naložil ta človek (kralj) in o brezbriznosti kneza Andreja. Skratka ti ljudje so pravi divjaki, strašno navezani na svoje običaje in muslimanske navade.“⁽⁵⁾

S svoje strani je drug misijonar, Custode da Costa, v obširnem pismu pojasnil, zakaj sta morala z Manuelom d'Almeida zapustiti postojanko v Anosy:

„Odšli smo zato, ker nismo našli nikogar, niti enega moškega ali žene, niti svobodnega niti sužnja, ki bi vsaj malo pozornosti posvetil našemu oznanjevanju.

Odšli smo zato, ker so nas hoteli ubiti, ne zaradi vere, ampak ker so nas imeli za tatove njihove zemlje.

Odšli smo, ker nas je mrzil kralj do te mere, da nas je dal zapreti

⁽⁵⁾ idem, str. 334

na otoku in prepovedal pod smrtno kaznijo, da bi nas kdo obiskal ali nam prinesel hrano.

Odšli smo, ker nismo imeli nobenega upanja, da bi sprebrnili te ljudi, ki so zlobni, zviti in lažnivi.“⁽⁶⁾

Tretji misijonar, Ludvik Mariana v svojem obširnem poročilu, z dne 20. avgusta 1617, zaključuje: „Potem ko sem temeljito razmisлил, sem prišel do sledečega zaključka: Razen, da v pokrajini Sahadia utrdimo svoj vojaški položaj in programiramo trgovino, kar bo že po svoje težko človeško povedano, nimamo pri teh ljudeh kaj iskati.“⁽⁷⁾

V nekem drugem pismu, napisanem v Mozambiku 9. septembra 1630, isti misijonar piše: „Dodajam samo to, da osebno smatram Malgaše hujše od Zulukafrov.“

Tak je torej konec misijonske odprave portugalskih jezuitov v začetku 17. stoletja. Megla poganstva je bila še pregosta, da bi luč evangelija mogla biti učinkovita. Krščanstvo se je dotaknilo Madagaskarja, vendar ni pustilo vidnejših sledov.

⁽⁶⁾ idem, str. 335

⁽⁷⁾ idem, str. 335

(Sledi.)

Današnji malgaški misijonarji (na sliki naš Rok Gajšek CM) se počutijo z domačini veliko bolje kot nekdanji; so si kar prijatelji.

KAR PESTRO ŽIVLJENJE

Iz Vangaindrana piše 8. maja tega leta laični misijonar FREDI ŽITNIK:

„1. maja sem šel prvikrat na ‚bruz‘, kot pravijo tu misijonskemu delu po okoliških krajih. Spremljal sem misijonarja Roka Gajška; z nama so bile tudi tri sestre misijonarke iz Ranomene; ena od njih je sicer za taka pota že precej stara, saj ima 65 let, a je na vsak način hotela iti. Sicer nismo šli tako daleč ven, samo 8 km od Ranomene, v vas Ambalakondro.

Pot je treba napraviti peš, ker ni ceste za vozilo; moraš iti skozi rižna polja, kavine nasade, a kar je najbolj nerodno, prebresti je treba reko, kjer voda seže tudi nad koleno in je precej deroča. V vodo je treba z obuvalom, kajti dno je polno ostrega kamenja. Jaz sem imel neke vrste copate, a ker nisem pravilno stopal proti toku, ampak s tokom, mi je eno obutev voda odnesla, druga se mi je pa strgala. Zato smo zelo počasi napredovali, tako po vodi kot naprej po suhem, saj bos nisem vajen hoditi.

Tako smo prišli v vas komaj okrog ene popoldne. Za kosilo smo dobili malgaško podeželsko hrano: riž in „lauka“. Lauka se tu imenuje vse, kar gre zraven riža, naj bo kokoš, naj bo fižolova solata, naj bo riba ali pa neke vrste travnata solata, ki mi nič ne diši, ker zelo greni. Za piti so nam dali riževno vodo. Prespali smo na malgaški način z malgaškimi navadami v malgaški hiši. A sem zjutraj vstal bolj izdelan kot sem šel zvečer spat..., kajti nisem vajen ležati kar na tleh, ki niti niso ravna, čeprav so iz lesa.

V nedeljo sva se po maši z Gajškom vrnila v Ranomeno, sestre so šle pa naprej v druge vasi. Po kosilu sva potovala iz Ranomene v Vangaindrano, kajti naslednji dan sva imela iti v Farafangano na slovo od škofa Viktorja, ki je postal kardinal in tananarivski nadškof. Danes je odpotoval v Rim.

V Farafangani smo ostali do torca, ker je imel Rok Gajšek razne opravke, nato smo se vrnili v Vangaindrano. No, Rok se je spomnil, da imam rojstni dan, pa mi je za darilo poklonil liter dobrega vina in dve škatljici keksov.

A v četrtek sem bil spet v Farafangani, kajti to pot smo se šli tja poslovit od sestre Marije Pavlišič, ki je šla na dopust v Slovenijo; po kosilu smo se vrnili v Vangaindrano, kjer sem še nekaj betoniral v Jankovi mehanični delavnici, s čimer sem to delo končal.

Sedaj me čaka drug zidarski podvig. Potem, ko se ustavim spet za teden dni v Ranomeni, grem v Manakaro, ki je 180 km vzhodno od Vangaindrana. Tu bom približno pol leta, če ne še dalj. Moram zgraditi precej moderno dvorano, dolgo 32 m in visoko 12 m. Načrti so že izdelani. Najprej me čaka kajpada delo pri železobetonskem ogrodju, nato pa še drugo zidarsko. Če bom kaj slikal, bom že poslal. Na tem misijonu deluje neki italijanski misijonar, ki je zelo aktiven.

Fredi Žitnik na Madagaskarju; spodaj, obrnjen k nam, s sodelavcem Jankom Glinškom pri zidanju v Ranomeni. Ali je mizar na desni pri stroju Tone Jemec? Morda...

PO MISLIJONSKEM SVETU

Uganda znova preseneča. Pravzaprav preseneča njen predsednik Amin, ki hitro sledi svojim domisljam, ki pa se tudi kaj kmalu spreminjajo. Zdaj je prišel na misel, da bi v Ugandi uzakonili, da dan počitka ni več nedelja, ampak petek, ki je muslimanski praznični dan v tednu. Pa še ni dolgo, ko je bil Amin pri papežu v avdienci in sta se lepo pogovorila. Takrat ni bilo še nobenega sledu o takem predlogu. Kako enostransko je Aminovo mišljenje, priča dejstvo, da je v Ugandi muslimanov le pet odstotkov, dočim je katoličanov že petdeset odstotkov. A Amin sam je postal musliman in zdaj vlada po srednjeveškem geslu: cuius regio, eius religio (kdor vlada, določa vero naroda).

V Indiji so se leta 1947 združile štiri protestantske ločine: anglikanska, prezbiterijanska, metodistična in kongregacionalna. Nadeli so si skupno ime: Južna Indijska Cerkev. Na svoji petnajsti sinodi so določili, da bodo v svoje misijonsko delo pritegnili tudi žene in sicer vsaj 25 odstotkov. Posebej pa je bila izdana določba, da bodo žene posvečevali tudi v duhovnike. Tako imajo namero z njimi nadomestiti izpraznjena mesta duhovnikov.

Arabija je dobila krščanstvo kmalu po Kristusu. A z nastopom islama, posebno, ko sta Medina in Meka postali muslimanski verski središči, je kr-

ščanstvo s poltoka skoraj izginilo. Za vse ozemlje je zdaj en vikarijat. Kapucin Bernardo Gremoli, dosedaj misijonski sekretar toskanske province kapucinov, je bil imenovan za apostolskega vikarja. Njegovo misijonsko področje obsega: Saudsko Arabijo, arabsko republiko Jemen, demokratično republiko Jemen, Oman, Združene arabske Emirate, Katar in otok Bahrain. Ogromno ozemlje šteje le 10.000 katoličanov, dasi je vseh prebivalcev 12 milijonov in pol. Za sodelovanje pa ima 17 duhovnikov in 61 sester.

Alžir je napravil velik načrt, kako bi preprečil katastrofe suše, kakor se pojavljajo na robovih Sahare. vzdolž pogorja Atlas mislijo pogozditi pas v dolžini 1.500 km in v širini 20 kilometrov. To pomeni, da nameravajo pogozditi dva do tri milijone hektarjev zemlje. Nekoč je to ozemlje bilo pogozdeno, a so ves les posekali in izvozili Kartaginci že pred 3.000 leti.

V Papua-Novi Gvineji je predsednik nove države Mihael Somare dal krasen zgled. Da bi uspešno reševali težko ekonomsko vprašanje v novi državi, prosi vse, da bi varčevali. Toda odločno pravi: to varčevanje se mora začeti pri vrhu. Zato je najprej sam dal zgled. Odrekel se je svojemu Mercedesu in ostalim petim avtomobilom, ki jih je ob lanski osamosvojitvi kupila država. Posnemanja vredno.

Singapur je dal nalog, da se v šole sprejemajo predvsem otroci tistih družin, kjer se je eden od staršev dal sterilizirati. Uzakonjeno je namreč da v družini ne smeta biti več kot dva otroka. S tem je nastala nevarnost za katoliške šole, kajti katoliške družine se ne držijo tega vsiljivega programa, ker gazi osnovne človeške pravice. Škofje imajo pred seboj spet eno borbo več.

Na Formozi niso samo katoliški in protestantski misijonarji. Zadnja leta zelo živahno in uspešno delujejo tudi misijonarji iz Saudske Arabije in statistike vedo povedati, da so od leta 1970 dosegli že 40.000 konverzij v islam.

Predsednik Kenije Jomo Kenyatta je ob praznovanju 12 obletnice osamosvojitve v govoru povedal, naj vsi, ki ne priznavajo njega in njegove vlade, „spokajo kovčke in gredo iz dežele“. Mislil je na belce. Ironično je dejal, naj ne mislijo beli ljudje, da živijo v „paradižu norcev“, ampak naj uvidijo, da so zdaj črni njihovi gospodarji.

Sansibar – nekoč središče trgovanja s sužnji – je za turiste izdal zakon. Dame morajo imeti krila ali hlače preko kolen, brez vsakega vreza. Moškim so prepovedani dolgi lasje, brada, ozke hlače. Potnikom obojega spola so prepovedane kratke hlače in zmršeni lasje. Tudi srajca mora biti taka, „da ne žali čuta domačinov“. To niso samo pobožne želje, to je zdaj državni zakon, ki se ga mora držati vsak turist, če hoče potovati v Sansibar.

Indijski državi Haryana in Delhi sta zvezni vladi predložili zakonski predlog o preprečevanju otrok. Kjer ne zadostujejo nagrade za sterilizacijo ali propaganda za uporabljanje drog, naj se kaznujejo tisti očetje, ki imajo več kot dva otroka. Ko se rodi tretji otrok, mora oče v zapor.

Le če sta prva dva otroka deklici, bi smeli dobiti še tretjega otroka. Na te krute predloge je zvezna vlada odgovorila, da je osnutek nesprejemljiv kajti propaganda za omejevanje rojstev mora sloneti na prostovoljstvu.

Japonska ima veliko starih ljudi. Trenutno je 800 „Matuzalemov“. Tako imenujejo stare ljudi, ki imajo sto ali več let. Med temi 800 stoletniki in več je najstarejši Niwa Kawamoto, ki ima 112 let.

Afriška kultura je kljub razvitemu turizmu še večini neznan svet. Dva Nemca Seelmann in Hermann sta izdelala dokumentarni film, ki prikazuje kulturo Ašantov, rodu, ki je iz Arabije preko Abesinije prišel v Ghanu. V 17. stoletju je ta rod razvil visoko kulturo in je do zdaj ponosen nanjo. Tudi v moderni Ghani je to rod, ki najbolj aktivno sodeluje na gospodarskem področju. Seveda ni to edini primer. V Amerikah in v Evropi izhajajo monografije originalne afriške kulture. Vendar je še veliko tega neraziskanega.

Oblati Marijini misijonarji letos praznujejo 150-letnico obstoja svoje redovne družbe. Ustanovitelj Eugene Mazenod je bil lani na misijonsko nedeljo proglašen za blaženega. Oblati so znani tudi po misijonskem delu. Velike so njihove zasluge za apostolsko delo med Eskimi, saj imajo v oskrbi praktično ves severni del Kanade. Imajo pa svoje misijonarje v vseh misijonskih deželah, Aziji in v Afriki. Danes šteje družba nad 6.000 članov, od teh je okrog 5.000 duhovnikov.

Panafrikanski filmski festival je bil letos februarja v Visoki Volti (mesto Ouagadoudé). To je že peti tovrstni festival. Prvi je bil organiziran leta 1969 in so se ga udeležile le štiri države: Zlata Obala, Visoka Volta, Mali in Senegalija.

naši misijonarji pišejo

VIETNAM

Misijonar ANDREJ MAJCEN SDB se je spet oglasil iz Vietnama, in sicer s skupnim pisemcem sobratoma Vodetu in Blatniku, pa lazaristoma Wolbangu in Lenčku. Pisal je 15. IV., in sicer tole:

„Oprostite, če Vam kar „skupno“ pišem, želeč Vam izraziti moje želje za vesele velikonočne praznike in Vas pozdravim, skupno z mojimi 12 novinci in sobrati. Obljube bomo imeli 24. maja, potem bomo pa pripravili novi novicijat.

Za sedaj še kar vozimo po novem in ni nič posebnega ali izrednega. Za salezijance-duhovnike se pripravlja 85 mladeničev, ki študirajo filozofijo oziroma teologijo na raznih postojankah. Zjutraj imajo študij, proti večeru pa na polje in razne nasade, da je kaj za pod zob. Seveda živimo prav ubožno po Don Boskovem zgledu, vendar fantje vsaj lačni niso. Sobrat Massimino v Hongkongu nam pošlje vsak mesec pomoč.

Vesel bom, če mi pošljete, ako se je med tem zame kaj nabralo, kar sobratom v Hongkongu. Hvala lepa vsem in tople pozdrave!“

INDIJA

O. JOŽE CUKALE S. J., ki nas je obvestil o smrti misijonarja o. Stanka Poderžaja in smo o tem poročali v prejšnji številki, nam je v zadnjih dveh pismih nadrobil še marsikaj iz svojega delokroga:

„Takole je bilo o Božiču pri nas: Precej parov ženinov in nevest bi rado, da bi bil samo njim na razpolago. Pa kako naj bi, ko pa tudi božični prosjaki prosijo, da si jim na uslugo. Malo dvomim, če imajo res samo tiste strgane srajce, ki jih nosijo ta dan. Malo bolje stoječi so me prišli vabit na čaj; prstane na rokah in zlate ovratnice si popravljajo, kot da bi jih jaz ne videl. A moram brž k cerkvi, to se pravi čez leseni most, ki je razpet nad kanalom in rdeče pobarvan, radi česar tudi kličejo ta kraj Lal pol ali Rdeči most, raz katerega vidiš v bližini še drugega, tako da pravijo potniki iz Tailanda, da je tako slikovito kakor v Bangkoku...“

Pomikam se torej proti cerkvi po polzevo, ker me ustavljajo vsi po vrsti z voščilom „Subo-borodin“, kar bi se reklo: Srečno, za veliki dan! Poglej no moje čevlje, saj so kar povoščeni, nele izprašeni... Ah, kako sem raztresen in zagoveden, skoraj sem pozabil, da me čaka dolga vrsta spovedancev in da čisto nič še ne vem, kaj naj jim povem po evangeliju, ker vso noč nisem nič spal. Pa kako naj bi, ko te vsake pol ure zdravijo s kolednicami, in komaj odpraviš desetorico, zaslišiš pol ure daleč že drugo. Pater, ki mi je prišel na pomoč, je pa še bolj utrujen kot jaz in tudi nekoliko starejši. Torej zanesti se moram samo na božjega Duha in to je dovolj...“

Po maši pa krščevanje! Nič čuda, če že težko čakam na skodelico kave,

da me segreje, kajti božični dnevi so hladni. Sedem z osivelim misijonarjem, ki je tih, kar pomeni, da je utrujen. Ni čuda, zraven vsega dela nam je še hostij zmanjkalo in sva morala lomiti božji kruh in še sestre poklicati na pomoč. Zato sem navil radio, ki oddaja božični spored. Sveti Ksaverij ni imel tega luksuza; če bi hodil danes okrog s fotografskim ali filmskim aparatom ali celo z zvočnim trakom, tega ne vem. Prav rad priznam, da nisem njegovega kova...

V naslednjem pismu dobri misijonar že vošči velikonočne praznike vsem misijonskim prijateljem in sodelavcem, se zahvaljuje za prejeti denarni dar iz sklada KM za vse misijonarje, zraven pa sporoča :

„Habemus Cardinalem! Naš kalkutski nadškof je imenovan za kardinala! Ko sem v mislih na Tvoj obisk (ki se je ponesrečil) preložil birmo na fari, ni bil naš nadpastir kar nič zadovoljen. A meni zdaj to zelo prav pride. Ko bom v februarju 1977 imel birmo, bo potrjeval nove kristjane kardinal, kar ni šala pri nas v Bengaliji.

Veste, da je o. Poderžaj začel zidati cerkev, in ko je ravno nameraval zaliti streho in postaviti kupolo, mu je angel Gospodov vzel kladivo in ometalko iz rok. Mislim, da je moral imeti bolečine že dalje časa, a slovenska kri se ne vda... Misijonski sodelavki Ivanki Pograjec v ZDA je potožil, da mu ni dobro, a sicer težav ni povedal nikomur. Vlila se mu je kri nekje iz želodca in vsi so bili v skrbeh, najmanj pa on sam. Prišel je v Kalkuto, legel, in ko sem ga obiskal, mi je smeje rekel, naj še kaj pridem. Čez nekaj dni je rentgenska slika odkrila raka, ki se je razširil preko jeter na želodec in je bila vsaka operacija zaman. Misijonar je vest sprejel vdano, a videlo se mu je, da je šel skozi Getzemani. To je bilo na Veliki teden. Umreti, bratje, težko ni, pustiti na-

80 letni br. Janez Udovč S.J.

črte, to boli“, bi rekel s pesnikom. Njegova cerkev kot bengalska Cerkev sta še tako nedodelani... Ugasnil je v petek, 23. aprila. Ko to pišem, naš misijonar že peti dan počiva na pokopališču, ki ga je sam olepšal, ko so ga za nekaj časa poslali v Kalkuto na delo v fari sv. Janeza. Počiva ob Sedeju, Vizjaku in drugih, ki so ljubil kot on Gospoda...”

Smrt dragega sobrata, s katerim je odpotoval v misijone pred skoraj 50 leti, omenja tudi nad 80 let stari mi-

sijonski brat JANEZ UDOVČ S.J., ko nam iz Darjeelunga pod Himalajo piše sredi meseca maja:

„Spet sem bil tri mesece v Kalkuti. Tudi letos, kot vsako leto od 1950 naprej, sem bil povabljen v razsodišče cvetličnih razstav na raznih krajih; to mi zagotovi letalsko vožnjo, tja in nazaj. Semkaj sem se vrnil 20. februarja. Kajpada sem našel čas, da sem tudi obiskoval naše misijonarje, oni pa mene v zavodu sv. Ksaverija, kjer sem bival, saj se tedensko tamkaj oglašajo.

Mislím, da Vam je o. Cukale že sporočil, da smo doživeli težko izgubo: Naš o. Stanko Poderžaj, s katerim in z bratom Drobničem smo skupaj prišli v Indijo, nas je zapustil. Še zadnje tedne je z motornim kolesom prihajal v kalkutski zavod in se ni nič pritoževal, da bi mu bilo kaj posebnega, pa kar naenkrat dobim sporo-

čilo, da je v bolnišnici z rakom na želodcu in da zdravniki ne morejo nič pomagati. Še nekaj dni in sem bral v časopisu, da Stankota ni več. Lahko si mislite, kako me je to zadelo, kakor tudi druge. Odšel je takorekoč v zapregi, z vsemi plemenitimi načerti in v vsestranski zaposlenosti. Nadejam se, da so ga onkraj lepo sprejeli, posebno tisti sobratje, ki so se že pred njim poslovili od tu, ko so žrtvovali svoja življenja za božje kraljestvo, kot on. No, zdaj sem od vseh treh, ki smo pred 50 leti potovali skupaj v Indijo, ostal samo jaz. Bog že ve, kaj dela, naj se vedno izpolni Njegova volja!

Denar, ki ste ga poslali zame o. Poderžaju pred kratkim, bo gotovo o. Cukale razdelil. Prisrčna hvala vsem dobrotnikom, ki naj bodo prepričani, da bo vse služilo božjemu kraljestvu, za dobrotnike pa vsak dan molim.“

S. Terezija Medvešček, Hči Marije Pomočnice.

V Bengaliji deluje tudi druga nadosemdesetletnica, s. MAGDALENA KAJNČ, ki je bila v mladih letih skupaj s s. Terezijo v novicijatu loretink v Indiji. Pisala nam je najprej še v lanskem letu, sredi novembra, potem pa spet zdaj, v začetku maja. Iz njenih pisem objavljamo sledeče:

„Tako jaz kot moje sirote smo zelo hvaležni dobrotnikom za dar, ki ste mi ga poslali. Saj sem vsak dan do ene popoldne med bolniki in reveži v tukajšnjem dispanzerju (v Asanselu). Žene in možje navadno pridejo skupaj z malimi otroci in prosijo za kak prigrizek ali sladkorčke, mnogi pa tudi za oblačila in jaz pomagam, kolikor pač morem. Na obiske po vaseh mi ni radi starosti več dovoljeno iti, kakor sem delala v Morapaju, ko sem šla vsako popoldne naokrog, zato sem pa toliko bolj vesela, ko prihajajo dopoldne tako številno k meni. Poleg tega, da jim postrežem z zdravili in drugim, jim pokažem tudi pot v večnost.

Samostan Hčera Marije Pomočnice, ki ga vodi s. Terezija Medvešček, v božjepotnem Bandelu pri Kalkuti.

Jaz sem zdaj že 47 let v misijonih Indije. Ves ta čas nisem imela prilike, da bi obiskala domovino. A tudi za to hvala Bogu, saj na to niti nisem računala, ko sem odpotovala.“

Drugo pismo:

„Tisočera Vam hvala za Vaše pismo in ček! Spet ste mi poslali pomoč za moje sirote. Naj dobri Bog povrne vsem dobrotnikom! Molim za Vas in za dobrotnike pri vsaki maši zjutraj in tudi zvečer in tako bom ravnala do konca mojega življenja, ko in če pa srečno dosežem nebesa, Vas tudi tam ne bom pozabila. V kratkem bom dočakala 84. rojstni dan, a moje sirote upajo, da bom živela 100 let! Mnogi pravijo, da ne smem umreti, dokler oni živijo... Kakor je božja volja! Priporočam se Vam v molitev, da preveč ne oglušim, rada bi čim dalje mogla razumeti moje reveže.“

Tri pisma imamo tudi od s. TEREZIJE MEDVEŠČEK iz družbe Hčera Marije Pomočnice, ki deluje pri božji poti v Bandel pri Kalkuti.

Prvo nam je pisala iz Shillonga, a je še iz meseca septembra lanskega leta:

„Ne vem, kako bi se Vam zahvalila radi pozornosti in radodarnosti napram meni, ubogi slovenski misijonarki! Bog plačaj za dar, ki ste mi ga poslali po o. Cukalu!

Pred nekaj tedni me je obiskal rojak, misijonar Pavel Bernik SDB, ko se je vračal iz Slovenije. Za en dan se je ustavil v Bandelu in maševal v naši kapelici. Bil je zelo navdušen nad obiskom in rekel, da tudi mene pričakujejo. Mislim, da bom to doživela prihodnje leto, a še ne vem, v katerem mesecu.

Tu v Bengaliji revščina raste iz

dneva v dan. Mnogo je brezposelnih, mnogo jih je brez pravega bivališča, nekateri so od podhranjenosti tako oslabljeni, da delati sploh ne morejo. tudi če bi delo našli. Revščino množijo tudi begunci, ki prihajajo zlasti v večje kraje, da si iščejo živeža. Iščejo kajpada tudi delo, a ga le težko najdejo. Naše učenke, prav posebno zunanje, imajo takoimenovani klub za zbiranje obleke in živil v pomoč revežem. Obiskujejo tudi bolnišnice, kjer pomagajo najbolj potrebnim. Drugič so šle v najrevnejše kraje, zbrale najbolj umazane otročice, ki so bili v samih cunjah, jih okopale, jim dale obleke in še prigrizek. Upamo, da bodo pri tem delu za uboge vztrajale, tudi ko bodo že zapustile našo šolo.

Vzdržujemo tudi brezplačni dispanzer, v katerega prihajajo po pomoč

bolniki tudi od daleč; včasih se zgodijo, da na poti do nas omahnejo.

Jaz sem, hvala Bogu, še kar zadosti trdna in zdrava, čeprav mi je že 69 let. Dela imam čez glavo, tako da mi za pisanje ne ostaja časa, zato pišem navadno pozno zvečer, ko se mi že zelo dremlje. Sedaj Vam malo več pišem, ker sem v Shillongu na počitnicah, na zborovanju in duhovnih vajah, zato je malo več časa in pa malo manj utrujenosti.

Spreobrnjenja so pri nas v dolini bolj poredka, saj je med ljudstvom veliko raznih ver, pa potem vlada zmeda, katera vera naj bi bila boljša... in se je težko odločiti. Imamo pa nekaj notranjih gojenk, ki se pripravljajo na sveti krst, ter nekaj poklicev iz ubožnih družin. Veliko dobrega moremo storiti z obiskovanjem družin, če

Terezija Medvešček z indijsko sestro v tamkajšnjem „modernem“ vozilu.

Ista misijonarka deli otrokom za božič priboljške.

nam čas dovoli, tistim, ki znamo bengalsščino. Bengalskih sester imamo le malo; tu je bila le ena, pa so jo predstojniki poslali v Italijo na tri letni študij.“

Naslednje misijonarkino pismo je spet iz Bandela pri Kalkuti, in sicer z dne 22. decembra lanskega leta. Vošči misijonskim prijateljem vesele božične praznike in blagoslovljeno novo leto. Povabi našega sodelavca na romanje v Bandel, kjer, pravi, se zlasti na božični dan zbere tudi 20.000 romarjev, ki so po večini še pogani, pa le prihajajo z zaupanjem k naši Mariji. Potem pravi:

„Če Bog hoče, bom šla v letu 1976 v Italijo in v domovino. Naša družina tu raste iz dneva v dan. Jutri, to rej za božič, bomo razdelile kakih 250 paketov med uboge.“

Prede je pa odšla na pot, nam je še enkrat pisala iz Bandela, dne 18. maja 1976. V pismu nam nekaj več pove o svojem potovanju:

„V Rimu bom imela nekaj študij-

skih dni in avdijenco pri svetem očetu. Nato grem za mesec dni v domovino, kjer imam še enega brata in tri sestre, pa kup nečakov in nečakinj. Potem se vrnem v Italijo na duhovne vaje v kraju Mornesa, rojstni kraj naše ustanoviteljice sv. Marije Mazzarello, ki je bila naša prva predstojnica v družbi, pobujeni po sv. Janezu Bosku.

Te dni smo bile tu zelo zaposlene. kajti praznovale smo 25 letnico, kar so naše sestre prišle v Bandel. Ker je istočasno tudi stoletnica, kar so šle naše sestre sploh prvič v misijone, smo organizirale tudi zadevno misijonsko razstavo. Ob Veliki noči smo imele tudi šest krstov gojenk, ki so jih pripravile na to naše sestre, pa tudi slovesnost prvega svetega obhajila trindvajsetih. Vsako nedeljo pa pride k nam nad 300 deklic in dečkov, večinoma poganskih in iz najbolj revnih družin, ki se igrajo in jih učimo krščanski nauk, jim damo malico in gredo veselo domov. Sedaj smo sicer v

počitniški dobi, a dela se nam ne manjka, ker smo za vse samo tri sestre, kajti ostale so šle v Shillong na duhovne vaje. Tudi jaz sem bila pred tednom dni gori v Shillongu in sem se srečala z g. Pavlom Bernikom SDB, ki Vas zelo pozdravlja, kakor Vas pozdravljam tudi jaz.“

V Bombayu deluje s. KONRADINA RESNIK, ki nam je pisala pred božičem, pa sedaj, dne 10. maja. Iz prvega pisma povzemamo sledeče:

„Lepo se Vam zahvaljujem za dolarje, s katerimi sem si mogla nabaviti novi šivalni stroj, ki mi tako prav pride, in vse sestre so bile tega vesele. Tu se imamo po navadi, mirno sejemo seme božje besede in krščanske ljubezni; gotovo ga pade kaj na rodovitna tla in bo sčasoma obrodilo dober sad. Saj Gospod vidi tudi naše žrtvice, s katerimi zalivamo, kar sadimo, On pa ne rasti dal. Vsem dobrotnikom srčna hvala za pomoč!“

Tudi v naslednjem pismu se že zahvaljuje za novi dar, ki ga je prejela iz sklada KM za vse slovenske misijonarje in misijonarko l. 1975. Ko misijonarka „sočustvuje“ z našim sodelavcem, ki radi zloma v nogi ni mogel naprej v Azijo, pripomni o svoji nesreči:

„Tudi jaz sem imela smolo, ko sem bila zadnjič v dragi domovini. Moja sestra je na vsak način hotela, da gremo skupaj na Svete Višarje, kjer jaz še nisem bila. šle smo. Zjutraj, takoj po sveti maši tamkaj smo šli malo okrog, da vidimo planine, pa mi je spodletelo in zlomila sem si desno roko za pestjo. Nerodno mi je bilo, zlasti radi drugih, ker so imeli potem probleme z menoj. Tako sem se vrnila v Indijo z mavcem na roki...“

Meni gre po navadi. Vesela sem, da lahko delam, kajti dela nikdar ne zmanjka. Posebno sem vesela, kadar

v naši bolnišnici lahko postrežem misijonarjem in misijonarkam, pa tudi s hindujci in mohamedanci se dobro razumemo, saj moramo drug drugemu lajšati trpljenje in jim dajati poguma, v zaupanju na božjo pomoč. Mnogi hindujci zelo radi govore o Bogu in imajo veliko zaupanja vanj; tudi sicer se radi pogovarjajo o verskih zadevah.“

Oglasil se je tudi salezijanski brat LUDVIK ZABRET SDB iz bližine nekdanje Goe v Indiji. Pisal je v prvi polovici aprila. Ker mu je naš sodelavec nekaj omenjal, da bo kljub prvemu ponesrečenemu pohodu v Indijo skušal kasneje iti tja k slovenskim misijonarjem in misijonarkam, misijonar misli, da bo to že prihodnje leto, pa mu pravi:

„Komaj bom čakal prihodnjega leta za Vaš obisk. Tedaj bo 30 let mojega dela tu v Indiji in bova ta jubilej skupaj praznovala.“

Delo na stavbah gre bolj počasi naprej, a upam, da bodo pod streho do deževne dobe, ki se začne meseca junija. Najprej bo končan internat za kmetijsko šolo, dočim gre dom za sestre in njih dispanzer bolj počasi naprej. Naši zidarji praznujejo kar po cel teden, zato pa delo zastaja. Sestre so prišle že nekajkrat na ogled, ker bi se rade vselile, ko so se enkrat odločile, da pridejo pomagat. To bo res velika pridobitev za naše naselje in za druga naokrog, ker sestre bodo skrbele za bolnike, zlasti za nego otrok, posebej se bodo pa še zanimale za ženstvo po vaseh.

Po veliki noči bom šel na duhovne vaje in upam, da se srečam tam tudi s sobratom Kešpretom, da se malo po domače pomeniva, da ne pozabiva naš lep slovenski jezik. Vsem drugim misijonskim prijateljem in dobrotnikom prav tople pozdrave, zlasti tudi Vašim sodelavcem!“

IRAN

S. Francka, v družbi CECILIJA RODE, usmiljenka sv. Vincencija pavelskega, je tam predstojnica in deluje pred vsem v gobavskem naselju Pisala nam je koncem januarja in v začetku februarja. Povzemamo, kar bi zanimalo vse:

„Naši ljudje tu so zelo fanatični in obenem verni muslimani. Ob obletnici smrti Hosseina, Mohamedovega naslednika v vodstvu islama, so cele tedne proslavljali njegovo življenje oblečeni v črne tunike; najbolj verni celo svoje otroke oblečejo v črno, celo one v zibelkah. Te dni se s šopom verig bičajo v ritmu, kajpada bolj simbolično, narahlo, po hrbtu. Vrste se v procesijah, v katerih prepevajo o tem svojem junaku, ki je umrl mučeniške smrti.

Dvakrat mesečno peljem otroke v mesto na sprehod. Kadar je lepo, gremo pred vsem naravo občudovat. Zdaj po zimi sem pa prosila za dovoljenje da smo šli pogledat univerzo, ne toliko notranjščino, ampak na zunaj, saj otroci ne bi veliko razumeli o notranji ureditvi, ker so še majhni. Tam so nas zelo lepo sprejeli. Ko smo šli vse naokrog, so nas povabili na čaj, čisto po vzhodnem običaju. Naši mladi divjački (od 6 do 15 let stari) v umazanih gumijastih čevljih so bili kar onemeli od začudenja, da so se znašli v tako lepem salonu, ki je bil poln lepih naslonjačev in razkošnih perzijskih preprog. Ko smo se poslovili, sem naše male zelo opravičevala, če so se kaj napačno zadržali ali kaj umazali, saj so bili prvič v takem salonu in tako imenitno postreženi.“

NOV SLOVENSKI MISIJONAR

Miha Drevenšek se v Londonu pripravlja na odhod v Zambijo, kamor upa priti januarja 1977 kot prvi slovenski minorit tamkaj. Rodil se je l. 1946 v župniji Videm pri Ptujju, posvečen je bil l. 1972. Zdaj v Londonu študira angleščino in misionologijo. Misijonski prijatelji bomo molili zanj, da srečno doseže svoj cilj!

MISIJONSKI OPAZOVALEC

Misijonar **o. Jože Kokalj S. J.** je, kakor smo poročali, odpotoval na bolezenski dopust. Zdaj se nam je oglašil iz angleškega Londona, kjer je doživel zanimivo srečanje, ki nam ga takole opiše: „Lep pozdrav nenavadne družbe, zbrane v Londonu: dva z Madagaskarja in dva Zambijca; po en svetni duhovnik, lazarist, minorit in jezuit. Minorit se Vam s tem pismom predstavlja kot bodoči zambijski misijonar, jezuit se ozdravlja svoje tropske bolezni, lazarist se poslavlja na poti nazaj na Madagaskar, škofijski se pa pripravlja na delo v Braziliji. Vsi pozdravljamo Vas in vse misijonske prijatelje! Vaš vdani in hvaležni Jože Kokalj. Sopodpisniki tega pisma so: Miha Drevenšek, minorit, France Buh, lazarist in Stane Cikanek, bivši malgaški misijonar, zdaj kandidat za delo v Braziliji. Res, nenavaden, zanimiv in razveseljav pozdrav...“

Iz pisma Jankota Kosmača z 2. junija iz Ankarane vzemo, da je misijonar **Buh že nazaj na Madagaskarju**: „Vrnil se je z dopusta močan in vesel. Z novimi močmi se je vrgel na delo v Vondrozo.“ Pričakujemo kak obširnejši dopis od Buha samega, kako se mu je godilo med rojaki v ZDA, v Kanadi, v Londonu, drugod med evropskimi Slovenci, pa v Sloveniji sami, in kako se je znašel spet v svoji novi domovini, med Malgaši.

Bivši dolgoletni misijonar v nekdanjem Belgijskem Kongu, lazaristovski brat **Karel Kerševan**, rodni in redovni sobrat še zdaj tamkaj delujočega Marcela Kerševana, se nam je iz Belgije oglašil s pismom, iz katerega povzemamo sledeče zanimive vesti: „Belgijski lazaristovski misijon v Zaire (nekdanji Belgijski Kongo) je prešel v zgodovino, ker so tamkajšnji naši sobratje sedaj v dveh sosednjih škofijah. Letos odidejo na delo tjakaj trije mladi poljski sobratje, ki tu čakajo na bližnji odhod. Misijonsko delo je v novih razmerah povsem različno od nekdanjega. Pogoji v mnogočem sličejo onim v socialističnem ozračju Slovenije.“

Kakor bralci lahko razberejo iz njegovega zadnjega pisma v tej številki, ima naš salezijanski misijonar **Andrej Majcen** srečo, da lahko še kar naprej deluje v rdečem Vietnamu in celo pri vzgoji novih salezijanskih duhovniških poklicev. Saj se trenutno tamkaj formira kar 80 domačih salezijanskih duhovniških kandidatov! Kako nam je to v veselje! Upanje vstaja, da bo mogoča Cerkev tudi med rdečimi režimi obstajati in se razvijati, čeprav v težkih okoliščinah prilagojevanja novim razmeram in oblastem. Sicer pa Cerkev mora, kjer le more in kolikor more, biti navzoča med vsemi narodi. Kdaj bo zmogla spet bolj zaživeti v največjem narodu sveta, na Kitajskem? Moliti je treba... Misijonar Majcen nam to pot sporoča, da bi mu zelo prav prišlo, kar moremo poslati njegovemu delu v pomoč. Pošiljati pa je samo na naslov: Rev. Luigi Massimino (Per A. Majcen), 18 Chaiwan Rd., Hong Kong, Asia. Od tam mu bodo po različnih potih poslali v Vietnam.

Pismo, ki pogreje, smo prejeli te dni iz Kanade. Takole se glasi: „Vse se zelo draži in tudi Vaši izdatki pri izdajanju Katoliških misijonov. V sklad tem pošiljam 20 dolarjev, da boste lažje krili stroške. – Štefan Novak, Scarborough, Kanada.“ Naročnik, ki čuti z nami in z misijoni, podobno kot mnogi, ki prispevate v tiskovni sklad našega lista. Zahvaljen on, zahvaljeni vsi!

K slikam na naslovni strani: Levo zgoraj tibetanski svečenik, zraven katoliška cerkva v Vietnamu; spodaj levo: Kitajska mladina slavi Maoce-tunga, zraven: formoška igralka.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJJA

RAZDELITEV SKLADA „KATOLIŠKIH MISIJONOV“ ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

„Katoliški misijoni“ so poleg drugega glasilo slovenskih misijonarjev; ti po njih poročajo slovenskim rojakom o svojih prizadevanjih za širjenje Kristusovega kraljestva v Aziji in Afriki. To njihovo prelepo delo ni brez težav in ena izmed njih je tudi pomanjkanje sredstev, ki so potrebna modernemu apostolatu. Rojaki, ki berejo poročila svojih zastopnikov na misijon-skem polju Cerkve in čutijo s Cerkvijo, žele svojim misijonarjem v njih stiskah priskočiti na pomoč, z njimi vsaj nekoliko, svojim močem primerno sodelovati. To zmorejo z molitvijo in žrtvijo, se pravi, z duhovnimi darovi, pa tudi z materialno pomočjo, ki v današnjih časih predvsem obstoji v denarju.

Po zaslugi tridesetletnega izhajanja našega lista v izseljenstvu, se tudi rojaki po svetu in v zamejstvu bolj in bolj ogrevajo in zavzemajo za to pomoč misijonarjem. Skoraj v vsaki deželi, kjer žive Slovenci, je kaka bolj ali manj organizirana skupina na delu za zbiranje denarne pomoči misijonarjem; včasih je to pred vsem kak posebno vnet in požrtvovalen posameznik. Če bi naš list zmožel zbrati od vsepovsod podatke o tem, koliko se daruje in pošilja misijonarjem v izseljenstvu in zamejstvu, bi številka narasla pač nad 50.000 dolarjev letno vsem skupaj. Čisto v smislu misijonskega dekreta II. Vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora se večina darov za slovenske misijonarje odpošilja naravnost iz posameznih misijonskih žarišč izseljenstva in zamejstva misijonarjem na terenu; tako je zagotovljen tudi večji osebni stik misijonarjev z misijonskim zaledjem, kar je v veliko korist enim kot drugim, zlasti v duhovnem pogledu.

Naravno je, da se nekateri teh darov za slovenske misijonarje stekajo tudi na „Katoliškim misijonom“, njihovemu glasilu, zlasti vsi darovi iz Argentine in nekaterih evropskih dežel, zlasti iz Koroške. Misijonarji listu pošiljajo svoje sestavke in slike, pa drobna poročila v pismih; ali naj jim list za to ne bo skušal tudi kaj poslati?! Zato vzdržujejo „Katoliški misijoni“ svoj Sklad za vse slovenske misijonarje v tej ali oni obliki že od početka svojega obstoja pred nad 50 leti v domovini in zdaj že 30 let v tujini. Ta sklad ne pozabi prav nobenega od resničnih slovenskih misijonarjev, vsak je v večji ali manjši meri deležen sredstev iz njega leto za letom. Poleg tega list posreduje tudi darove, ki jih dobrotniki namerjajo še posebej za tega ali onega misijonarja.

Lansko leto je bilo v misijonih Afrike in Azije vsega skupaj 77 slovenskih misijonarjev. Iz sklada „Katoliških misijonov“ se jim je skupno poslalo 15.444 dolarjev, 1.109 dolarjev več kot prejšnje leto. Poleg tega se je posameznim misijonarjem namenjenih posebnih darov poslalo 578 dolarjev. Tako bi povprečno vsak misijonar iz tega vira prejel na leto okrog

220 dolarjev, kar je prav za prav malenkost, če pomislimo, da je misijonarju treba vse leto ne le živeti, ampak tudi delovati. Zavedamo se, da je naš doprinos le drobtinica za kritje njihovih potreb, a dragocena. Tudi tu velja: Zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača... Če pomislimo na še večje vsote, ki jih prejemajo še od drugih strani slovenskih misijonskih dobrotnikov v svetu in zamejstvu, je slika že nekoliko lepša in gotovo naše skupno delovanje v tej smeri pomeni misijonarjem v misijonih dobrodošlo oporo, katere so veseli in dobrotnikom zanjo srčno hvaležni.

Leto je „Katoliškim misijonom“ uspelo zbrati in razdeliti še preje kot lani prispevke za misijonarje iz prejšnjega leta, zato moremo že v tej julijski številki objaviti številke o razdelitvi. Navajamo po abecedi misijonarje in pri vsakem, koliko je ali bo prejel iz tega skupnega sklada „Katoliških misijonov“ za vse slovenske misijonarje in misijonarke, vse v dolarjih:

Bernik Pavel, 405; Bratina Franc, 300; Brilej Rozalija, 100; Buh Franc, 300; Čuk Emil, 200; Cukale Jože, 391; Delčnjak Hugo, 300; Ehrlich Janez, 185; Flajšman Franciška, 100; Gajšek Rok, 300; Gider Pepi, 300; Germek Ivan, 100; Hočvar Deodata, 190; Janež dr. Janez, 350; Kanjč Magdalena, 100; Karničnik Mojca, 150; Kavčič Bogdana, 150; Kešpret Ivan, 191; Kos Vladimir, 392; Kerševan Marcel, 100; Keefe John, 200; Ketiš Evgen, 297; Kladnik Albin, 308; Kokalj Jože, 400; Kosovel Ernesta, 187; Kosmač Janko, 300; Kraner Franček, 300; Kravos Zdravko, 190; Langerholz Kalista, 225; Lesjak Ksaverija, 150; Majcen Andrej, 400; Marinčič Jože, 117; Medvešček Terezija, 150; Miklavčič Anica, 170; Mlakar Kristina, 100; Mlakar Janez, 300; Mrhar Marjeta, 200; Mujdrica Janez, 100; Novak Franciška, 250; Ncvak Vincencija, 150; Ošnjak Lovro, 200; Opeka Peter, 152; Pavlič Terezija, 150; Pavlišič Marija, 150; Pavlin Stanko 300; Pirc Ksaverija, 310; Poderžaj Stanko, 434; Pogorelec Elizabeta, 150; Potočnik Amanda, 150; Poznič Valentin, 137; Pregelj France, 120; Puhan Janez, 300; Franc Rebol 250; Resnik Konradina, 160; Roberts Edvard, 190; Rink Franc, 246; Rode Francka, 150; Rovtar Jože, 100; Rudež Radko, 300; Selak Ivan, 100; Slabe Janko, 300; Sreš Marija, 180; Šeme Danijela, 150; Škerlj Zora, 100; Šteh Benigna, 100; Štanta Ivan, 300; Tomažin Lovro, 300; Udovc Janez, 150; Vidmar Leopold, 150; Zabret Ludvik, 150; Zalaznik Miriam, 194; Zidarič Ana, 128; Zupančič Jožefa, 150; Žužek Janja, 300; Žužek Silva, 245.

(Od gori navedenih vsot jih je le malo, ki še niso bile odposlane iz vzrokov, ki ne zavise od nas. Pripominjamo tudi, da je bila vsota za s. Danijelo Šeme odposlana njenemu misijonu na Madagaskar, ko ona že ni bila več tamkaj. Vsota za Petra Opeka je bila njemu oddana, ko se je v Parizu pripravljaj na odhod v Argentino in potem po posvečenju nazaj na Madagaskar.)

Ta objava naj bi bila tudi nekak obračun „Katoliških misijonov“ misijonarjem in dobrotnikom. Nam pa je pobuda, da se vsem, ki so v teku leta 1975 prispevali v ta sklad, v imenu zgoraj navedenih misijonarjev še enkrat zahvalimo z iskrenim Bog plačaj, saj misijonarji nam v vsakem pismu naročajo, naj to storimo, sami pa nas zagotavljajo svojih lastnih in svojih vernikov ter katehumenov molitev za dobre duše, ki nanje mislijo in zanje žrtvujejo. Tako soživimo in se povezujemo v tem občestvu vernih za neverne, vse pa, da bi božje kraljestvo zajelo čim več sveta, čim več Bogu tako dragih duš.

NASLOV SLOVENSКИH MISIJONARJEV

Rev. BERNIK PAVEL SDB
Don Bosco Technical School
Shillong 793003
MEGHALAYA - INDIA

Rev. FRANC BRATINA FSC
Pte. Bag 1620
St. Michael's Mission
Middelburg
Transvaal
SOUTH AFRICA

Sr. ROZALIJA BRILEJ
Society of the Helpers
Peipu, Hsinchu-hsien
TAIWAN - FORMOSA
Rep. of CHINE

Rev. FRANC BUH CM
E. K. A. R.
Vondrozo (Farafangana)
MADAGASKAR SUD

Rev. EMIL CHIUCH
Catholic Church Kifumbe
Private Bag
Makambako, Njombe
TANZANIA (Africa)

Rev. JOŽE CUKALE SJ
St. Anthony Church
Krishnanagar
P. O. R. C. Thakurani
Bishmepar 773503
INDIA

Rev. DEČMAN LEO
Catholic Church Mu Kenk Ri
Kum Wang Eup 312-11
CHUNG PUKTO
SOUTH COREA - ASIA

P. HUGO DELČNJAK OFM
Mission Catholique
B. P. 10
Kandé
TOGO Africa)

Rev. JANEZ EHRlich SJ
30 Park Street
10 Calcutta
INDIA

Sr. FRANČIŠKA FLAJŠMAN
Casilla Correo 455
Misión San Leonardo
Chaco Paraguayo
Asunción
PARAGUAY - SUD AMERICA

Rev. ROK GAJŠEK CM
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

Rev. PEPI GIDER
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

Fr. IVAN GERMEK SJ
St. Joseph's Industrial School
Finger Post P. O.
Ootacamund 643006
The Nilgeris
INDIA 3.

GLINŠEK JANKO
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

Sr. DEODATA HOČEVAR OSU
Djl. Ir. H. Djunda 29
P. O. Box 153
Djakarta V/12
INDONESIA

Dr. JANEZ JANEŽ ·
St. Mary's Hospital
Lotung
TAIWAN - FORMOSA
Rep. of CHINE

JEMEC TONE
Mission Catholique
Ranomena
(par Vangaindrano)
MADAGASCAR SUD

Sr. MAGDALENA KAJNČ
Loreto Convent
P. O. Asansol
Dt. Burdwan, W. Bengal
INDIA

- Sr. KARNIČNIK MOJCA
Miss. de Christ-Jesus
Popokabaka, B. P. 7245
Kinshasa 1
Republique du ZAIRE
AFRICA
- Sr. BOGDANA KAVČIČ
B. P. 22
Rukago
Ngozi
BURUNDI
Afrique Centrale
- Rev. IVAN KEŠPRET SDB
Citadel, Siga, Taylor Road
10 Madras 600010
INDIA
- Rev. MARCEL KERŠEVAN CM
Mission Catholique
Bikoro
(par Mbandaka)
ZAIRE (Africa)
- Rev. JOHN KEEFE
Diocese of Fort Portal
P. O. Box 176
Fort Portal
UGANDA (East Africa)
- P. EVGEN KETIŠ OFM
Mission Catholique
Kandé
TOGO (Africa)
- P. ALBIN KLADNIK FSC
Catholic Church
P. O. Box 9
White River
SOUTH AFRICA
- P. JOŽE KOKALJ SJ
Matero Catholic Parish
P. O. Box 3243
Lusaka
ZAMBIA (Africa)
- P. VLADIMIR KOS SJ
Sophia University
7 Kioicho, Chiyoda-ku
Tokyo
JAPAN
- Rev. JANKO KOSMAČ
Mission Catholique
Box 129
Farafangana
MADAGASCAR SUD
- Sr. KOSOVEL ERNESTA
Canossian Sisters
P. O. Box 2756
Dar Es Salaam
TANZANIA
East Africa
- Rev. KRANER FRANČEK
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD
- Rev. ZDRAVKO KRAVOS
B. P. 166 Bafia
Ombessa
CAMERUN (Africa)
- S. MARIJA K. LANGERHOLZ FMM
Mary Immaculate Convent
810 Chung Hua Lu
Hsinchu
300 TAIWAN-FORMOSA
Rep. of CHINA
- Sr. KSAVERIJA LESJAK OSU
Ursuline Convent
P. O. Box 138
Krugersdorp
1740 TRANSVAAL
SOUTH AFRICA
- Rev. ANDREJ MAJCEN SDB
Don Bosco Thu-Duc
D. T. Thu Duc 65
VIETNAM SUD - ASIA
- Fr. MARJAN MARINČIČ
Grand Séminaire St. Gall
B. P. 78 Ovidah
R. P. du BENIN (Africa)
(ex Dahomey)
- Sr. TEREZIJA MEDVEŠČEK
Auxilium Convent Bandel
P. O. Hooghy
Calcutta, West Bengal
INDIA
- Sr. ANICA MIKLAVČIČ
Catholic Church Shin Mini
Cung Li
Taoyuan Shien
TAIWAN - FORMOSA
Rep. of CHINE
- P. JANEZ MLAKAR SJ
P. O. Box 3243
Lusaka
ZAMBIA (Africa)

Prof. KRISTINA MLAKAR
Matero Catholic Church
P. O. Box 3243
Lusaka
ZAMBIA (Africa)

Rev. JOŽE MLINARIČ SDB
Rukago B. P. 22
Ngozi
BURUNDI (Afrique Centrale)

Sr. MRHAR MARJETA
Mission Catholique
Tangainony
(par Farafangana)
MADAGASCAR SUD

Rev. MUJDRICA JANEZ SJ
Matero Catholic Parish
P. O. Box 3243
Lusaka
ZAMBIA (Africa)

Sr. M. F. NOVAK OSU
Regina Coeli School
P. O. 39
Chiengmai
THAILAND (Asia)

Sr. M. VINCENT NOVAK Obl.
R. C. Mission, P. O. Box 9
Keimoes 8860
(Cape Province)
SOUTH AFRICA

Rev. OPEKA PETER CM
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

Sr. TEREZIJA PAVLIČ
Mission Catholique
Tangainony
(par Farafangana)
MADAGASCAR SUD

Rev. PAVLIN STANKO SDB
H. K. Tang King Po College
25 Kennedy Road
HONG KONG (Asia)

Sr. MARIJA PAVLIŠIČ
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

Sr. MARIE X. PIRC OSU
Regina Mundi Institute
1110 Soi Wat Phai
12 Bangkok
THAILAND - ASIA

Sr. POGORELC JEANNE ELIZ.
Box 25
Springbok 8240
C. P. - South Africa

Sr. AMANDA POTOČNIK
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

Fr. VALENTIN POZNIČ FSC
P. O. Glen - Cowie P. O. Box 1
Middelburg, Transvaal
SOUTH AFRICA

P. FRANCE PREGELJ SJ
Chishawasha Mission
P. O. Box 567
Salisbury
RHODESIA (Africa)

Rev. IVAN PUHAN CM
Mission Catholique, B. P. 28
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

Rev. FRANC REBOL MM
Catholic Mission
Yuan Li (Miaoli)
TAIWAN - FORMOSE
Rep. of CHINE

Sr. KONRADINA RESNIK
St. Elisabeth's Nursing Home
Harkness Road
Malabar Hill
Bombay 6
INDIA

Rev. RINK LOUIS C.S.C.
St. Patrick's High School
P. O. Box 1005
Monrovia
LIBERIA - (West Africa)

Fr. EDVARD L. ROBERTS
Catholic Mission Eudulen
P. O. Box 4
Ngorongoro
(via Arusha)
TANZANIA (East Africa)

Sr. CECILIJA RODE
Ecole Bon Ali Cuia
Pahlavi 804
Tabriz
IRAN

Rev. ROVTAR JOŽE SJ
Mpima Seminary
P. O. Box 72
K a b w e
Z A M B I A (Africa)

Rev. RUDEŽ RADKO SJ
K a t o n d w e - Z A M B I A
(še ni točnega naslova)

Fr. IVAN SELAK
Mission Catholique
R a n o m e n a
(par Vangaindrano)
MADAGASCAR SUD

Rev. JANKO SLABE
E. K. A. R.
M a t a n g a
(par Vangaindrano)
MADAGASCAR SUD

Sr. SREŠ MARIJA
Nana Kantharia
Post: L u s a d i y a
S a b a r k a n t h a Distr. 383250
G U J A R A T - I N D I A

Sr. ŠKERLJ ZORA OSU
B o t s w a n a
A F R I C A
(še ni točnega naslova)

Sr. ŠTEH TEREZIJA ALOJZIJA
Voortrekkerstraat 118
C e r e s 6835
R. SUD AFRICA

Mampera ŠTANTA IVAN CM
E. K. A. R.
I h o s h y
MADAGASCAR SUD

Sr. TEREZIJA BENIGNA ŠTEH
Roman Catholic Mission
P. O. Box 600
V r e d e n d a l
(Cape Province)
SOUTH AFRICA

Rev. SUŠNIK RADO CM
Mission Catholique
V a n g a i n d r a n o
MADAGASCAR SUD

P. LOVRO TOMAŽIN SJ
Box Ch. 55
Chelston
L u s a k a
Z A M B I A - (Africa)

Fr. JANEZ UDOVČ SJ
St. Joseph's College
North Point
D a r j e e l i n g
I N D I A

Fr. LEOPOLD VIDMAR SJ
Morning Star College
P. O. Sewli (via Barrackpore)
24 P a r g a n a s (West Bengal)
I N D I A

Rev. LUDVIK ZABRET SDB
Don Bosco Farme
Rivona P. O.
S u l c o r n a - G o a
I N D I A

Sr. dr. MIRIAM ZALAZNIK
St. Mary's Convent
53, Tagore Road
K a n p u r U. P.
I N D I A

ŽITNIK FREDI
Mission Catholique
V a n g a i n d r a n o
MADAGASCAR SUD

Sr. JOŽEFA ZUPANČIČ
546 Osaka Shi
Higashi Sumiyoshiku
Yamasaka Cho 5, N. 26
S e i b o S e i s h i e n
J A P A N

Sr. Dr. AGNES ŽUŽEK SCMM
P. O. Box 2891
Rittat Hospital
A d d i s A b e b a
E T H I O P I A (Africa)

Sr. Dr. SILVA ŽUŽEK SCMM
Holly Family Hospital
P. O. Box 21
B e r e k u m B|A
G H A N A (West Africa)

Sr. ŽUŽEK TEREZIJA SCMM
Y e m e n
A R A B I A
(še ni točnega naslova)

(Niso navedeni misijonarji, ki še v Evropi čakajo na odhod ali na novo mesto oziroma nam še ni znano, so li že odšli v misijone. Na primer: Miha Drevenšek, Lovro Ošnjak in Marica Potočnik.)

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga S.R.L.", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem

NAROČNINA ZA LETO 1976: V Argentini in sosednjih deželah: II. polletje 400 pesov, dosmrtna 10.000. Celoletna: V ZDA in Kanadi: 4 (8, 60) dolarjev; v Italiji: 2000 (4000, 30.000) Lir; v Avstriji 80 (150, 1.200) šilingov; v Franciji 16 (30, 250) NF; v Angliji 1½ (3, 20) funtov; v Avstraliji 4 (8, 60) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 17826 Brian Ave., Cleveland, O. 44119. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Ivan Jan CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

MISIJONSKI DAROVI

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE

Argentina, v pesih: Ivanka Strgar, 100; SLOGA ob bilanci, 3.000.

DOSMRTNE NAROČNINE

Matilda Furlan, 1.000 pesov.

ZA TISKOVNI SKLAD „KATOLIŠKIH MISIJONOV“

Štefan Novak, Scarborough, Kanada, 20 dol.

USA po 1 dolar: Joseph Schimitsch, Pauline Vrečar, Joseph A. Cvsenek, Josephina Škrabec, Mathew Tekavec, Frank Mlinar, Frances Ošaben, Anthony Rozman, Anka Krivograd, Antonia Rozman; 2 dol. Avgust Kovač; 4 dol. mrs. John Tushar; 5 dol. Anthony Gaber; 6 dol. Ivanka Velikonja.

Avstralija: Marija Zai, 10 dol.: Mr. F. Čehov, 2 dol.; Maks Korže, 1 dol.

Argentina: Fani Jamšek, 100 pesov in 300 pesov; Janez Tršan, 150.

V SKLAD KM ZA VSE MISIJONARJE

Argentina, v pesih: N. N., 1.000; č. g. Boris Koman, 400; Jože Mihelj, 500; Jože Draksler, 150; Ivanka Strgar, 100; Lojzka Zavrtnik, 100; N. N., San Justo, 500; Ivica Lesjak, 200; dr. Maks in Anica Loh, 400; N. N., Wilde, 500.

Avstralija, v avstralskih dolarjih: Sestre frančiškanke, Kew, 20; Marija Zai, Adelaida, 30.

Italija: Rimski Slovenci, 73.940 Lir.

Francija: N. N., Tuquegneux, 200 frankov.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Argentina, v pesih: Č. g. Stanko Skvarča, Luján, za o. Jožeta Cukale, Indija, 1.000; za istega, Albin Avguštin, Boulogne, 500. Za Petra Opeka CM, Madagaskar: družina Marolt, 1.000; družina Opeka, 1.000 pesov.

VSEM TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

Iz življenja Cerkve na Madagaskarju

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Corhabamba 1467
Buenos Aires

Carreo
Argentin
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612